

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 160. szám.
Kedd, 1937. július 20.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

Bosel bukása

Irtta: MÁRAI SÁNDOR

Bosel körül, akit most másfél évre beültettek a börtönbe, mert becsapta a bécsi postatakarékot, felharsan a kegyes sopánkodás. „Szent Nepomuk, micsoda cápa!” — mondják. Hát persze, hogy cápa. Mi más lehetett volna, mikor senki nem cselekedhet természetellen s mikor e nyugtalan, csillogó szemű, nervózus ragadozó egy időben, mely felhizlalta hulladékaival a Castiglioni-, Bronner-, Cyprut-féle ragadozókat, különösebb szellemi megerősítés, vagy zseniáltság nélkül egyszerűen besöpört mindent, amit egy ijedten készsége és lehetetlen társadalom, amelynek erkölcsi és anyagi ellenállása e lankadt a történelmi tragédiában, jámboran elébe teregetett, hogy tessék, zsebelje be? Huszonnégy éves korában a régi monarchia fővárosában kereskedelmi tanácsos, Schober rendőrőrnök, későbbi miniszter kegyeltje, az északkeleti menekülteket segélyező akció vezetője és szállítója, később hadsereg-szállító, a bécsi rendőrség szállítója, zseniális híri, áhítattal emlegetett „nagyvonalú üzletember”, akivel a finom Bécs legfinomabb emberei barátkoznak s a háború vége felé már tízmillió korona adót fizet üzletei és jövedelme után! Persze, hogy cápa és keselyű s amit parancsolnak: miért is ne lenne az, mikor ilyen a hajlama s a környezet, amelyben él, kiválóan alkalmas arra, hogy kifejtse jellegzetes képességeit! Az infláció idejében már alázatosan figyel szavára az a fejvesztett, harácsoló és nyomorgó középeurópai világ, amelyben a márka, a korona s más jelentéktelenebb pénzegységek versenyt rohannak a pusztulás felé, amikor egy pár öreg cipő többet ér, mint egy élet munkája és takarékosága árán vásárolt kötvény vagy záloglevél, amikor minden eladó és semminék sincs igazi ára, amikor — egy pillanatra — a bécsi Rothschild is kénytelen megijedni Bosel irtól s a jelentéktelen külsejű, csendes modoru, figyelmes és élelmes fiatalember egy napon beülhet az Union-bank elnöki székébe azzal az eltökélt szándékkal, hogy a márka és a korona után letöri a francia frankot. E pillanatban Bosel már nemzetközi hatalmasság, állam az államban. Személyi képességeit, vagyoni eredetét nem firtatja senki, az egykori kis textil-hivatalnokkal és hadiszállítóval Brandl rendőrőrnök ur, a későbbi nemzeti-szocialista vezér, éppen úgy barátkozik, mint a mindenható Schober, a harmincéves bankvezérrel az osztrák postatakarék köt tízmillió üzleteket s mikor Poincaré visszafricskázza a frank ellen elkövetett merényletet, a nagy és rejtélyes Bosel-épitmény összedől s marad harminchatmillió schilling adósság, kisembereknek az osztrák postatakarékra bízott pénz, melyre Bosel ur neve és zsenije a fedezet... A nagy játszma vége, a postatakarék pénze elveszett, Bosel ur visszavonul egy szelid szőnyeg-és butorkereskedés színpalái mögé s éli a maga csendes, szentilonai életét. Amíg egy napon lecsukják.

Bizonyos, hogy csodálkozott, amikor lecsukták. Miért éppen most? — kérdezhetné. Ugy látszik, megváltozott körülmény a világ; egyszeriben vége szakadt egy rendnek, mondjuk egy világrendnek, amelyet Bosel kitünően ismert s világrendtelenségnek minősített. Hogy Bosel hamis esküjéből, csalásából végre is pör lehetett, ahhoz csakugyan meg kellett küssé

Elutasító választ adott Kína a japán ultimátumra

Megkezdték a bombázást a japán repülők. Merénylet egy kínai tábornok ellen

Sanghaiból jelentik: Nankingből érkezett jelentés szerint, a kínai kormány tegnap este tanácskozásra összeült. A kormány elhatározta, hogy újabb csapatokat vezényel Észak-Kínába és a japán mozgósításra öt tartományra kiterjedőleg általános mozgósítással felel. A kínai kormány rendelkezésére 600 ezer embert vonnak össze Észak-Kínában.

A hadügyminiszter Nankingba rendelte mindazokat a német katonai oktatókat, akiket szerződéses viszony köt a kínai hadügyminiszteriumhoz. Összesen egy tábornok, 26 magasabb rangú és 48 kisebb rangfokozatu tiszt-ről van szó, akik katonai oktatóként szerepeltek a kínai hadseregben. A hadügyminiszter kérdést intézett a német katonatisztekhez, hajlandók-e továbbra is a kínai hadsereg tartalékainak kiképzését vállalni, vagy pedig szerződésük megsemmisítését kérik.

Tokióból jelentik: A távolkeleti helyzetben rendkívüli fontosságú esemény zajlott le vasárnap folyamán. A Domei távirati iroda jelentése szerint Idaho nankingi japán nagykövete megjelent a kínai kormány külügyminiszterénél és átnyújtotta kormánya jegyzékét az északkeleti követelésekre vonatkozólag. A jegyzéknek demars jellege volt. A demarsban Japán követeli a Kína és Japán közt érvényben lévő szerződés pontos betartását, az Észak-Kínába bevonult kínai csapatok azonnali visszarendelését és biztosítékokat arra nézve, hogy a jövőben hasonló esetek nem fordulnak elő. A kínai kormány külügyminisztere a jegyzék átvétele után kijelentette, hogy arra csak a hétfői nap folyamán tud érdemi választ adni.

Pekingből jelentik: A távolkeleti események gyorsan fejlődnek a végső kibontakozás felé.

Sanghai jelentés szerint a japán repülők megkezdték a bombázást.

A Honan tartománybeli Anyangban a japán re-

változni a világnak; s a vádlottak padján, ahová most flegmatikus lelkiyugalommal letelepedett a szégyenteljes középeurópai boszorkányszombat e vajások ködalakja, nem ül egyedül. Becsapta-e Bosel a döntőbírásgot vagy sem, talált-e az összeomlás után valamelyik íróasztalának titkos fiókjában egy hietzingi világot, vagy alsóausztriai birtokot? mindez érdekelheti a bíróságot, amely kénytelen itélni a csaló Bosel fölött, de nem adja többé vissza a postatakarék pénzét s nem dönti el többé a Bosel-per igazi vádlottjainak sorsát. Ez az ordenáré hamiseskü-per tele van láthatatlan vádlottakkal. A pert megezőző vizsgálat során állítólag csendes megegyezést kötöttek az érdekeltek, hogy a nagy bűnügy politikai vonatkozásait és összefüggéseit nem feszegetik. Bosel udvariasan hallgat s e hallgatás mögött félremlik egy világ körvonala, amikor egy névtelen fezőr odaállhatott „Volksfreund”-nek, népbarátnak a világ elé, amely oly éhes és tehetetlen volt, hogy alázatos tisztelettel fogadta az odadobott hulladékot, — hulladékait a zsákmánynak, melyet a népbarát akadályta-

pülők bombázták az ottan állomásozó kormánycsapatokat. A légitámadásnak két halottja volt a polgári lakosság köréből. Ugyanakkor két más repülőgép a peking—hankai vasútvonalon gépjegyvertizzel árasztott el több katonaszállító vonatot. Ezek 30 embert megöltek, illetve megsebesítettek. A nankingi külügyminiszterium a legélesebb tiltakozást fejezte ki az eljárás ellen.

Sanghaiba érkezett jelentések szerint a nankingi japán követnek ma délután átnyújtott válaszjegyzékben a központi kínai kormány a kínai csapatoknak Hopei tartományba való küldését önvédelmi intézkedésnek minősíti. A kínai jegyzék azt javasolja, hogy a csapatok felvonulását mindkét oldalon szüntessék be és a viszályt diplomáciai uton békésen intézzék el. A jegyzék ezenkívül készségeit fejezi ki, hogy hasonló tartalma japán jegyzéket szívesen fogad.

Nankingból jelentik: A központi kínai kormány nyújtotta át válaszáat a kínai követnek. Ebben kifejezésre juttatják ama kívánságukat, hogy a jelenlegi konfliktus békésen oldassék meg. A nankingi kormány hangsúlyozza, hogy az észak-kínai helyi hatóságokkal kötött bármilyen megegyezés csak akkor bír érvénnyel, ha azt a központi kormány is jóváhagyja.

A nankingi kormány már jóelőre visszautasít minden olyan követelést, amely a kínai köztársaság területi vagy felségjogát érintené. Nem hajlandó Kína Hopei tartományt katonailag kiüríteni és nem hajlandó megengedni azt sem, hogy Japán beleszólhasson Kína katonai ügyeibe.

Tokiói jelentések szerint Japán háborus lázban ég. A nagyobb városokból egymásután indulnak a katonavonatok a nagy hadikikötők felé. Az uccák hemzsegnek a hadbavonult katonáktól, az asszonyok kis selyemzászlócs-

nul összerabolt. Bosel, egy középkori mecénás könnyed fölényével megsegíthette a nyomorgó bécsi egyetemet s a sajtó, amelyet e célra alapított és tartott, tapsolt a jótékony cselekedet-hez; Bosel visszatért egy százalékot politikai és társadalmi célokra s a közvélemény tisztelettel hallgatott a maradék kilencvenkilenc százalék eredetéről, az Állam szóbaállt a kalandorral, a konzervatív nagytőke udvariasan egyezkedett a rablóovaggal, Bosel óvta a kulturát és készséggel főzetett meleg levest a nyomorgóknak s mindezt egy düpirozott, falhoz áhított társadalom pénzéből és vagyonából, abból a harminchat, vagy hatszor harminchatmillió schillingből, melyet ellenőrzés nélkül szedhetett össze, hivatalos elismerés mellett vágott zsebre s a tetejébe egy társadalom, a hivatalos és nemhivatalos, hírlapilag nyugtázta a „kultura-védelemre” és karitatív nyomorenyhítésre nagyelküen odadobott borralalókat. A Bosel-per igazi bűnöse a korszak, amikor egy elgyengült és megrendült társadalom türte a légkört, amelyben a Boselek kitenyészhettek. Elég sokáig türte.

kákat visznek és azokkal díszítik fel a hadbavonultakat szállító vonatokat.

A német távirati iroda jelentése szerint Sung Ce Juan tábornok elfogadta a japánok ultimátumát, akik most formális semlegeségi nyilatkozatot követelnek a Hopei—Csahar tartományok miniszterelnökétől arra az esetre, ha a nankingi kormánnyal a japán csapatok megkezdik az ellenségeskedést.

A japán csapatok ma reggel megszállták a fiencsini posta központi épületét. Ezzel Peking körülkerítése óráról-órára tökéletesebb lesz. Több helyen már lövéseket is váltottak egymással a szemben álló csapatok.

Sung Ce Juan tábornok Pekingbe érkezett, de a sajtó képviselői előtt nem nyilatkozott. Annak a vonatnak elindulása után, amelyivel a tábornok megérkezett,

robbanás történt. Valószínű, hogy a merénylet a tábornok ellen irányult.

Csang-Kai-Sek Ku-Lingban a kínai—japán tárgyalások alapjául az alábbi négy követelést jelölte meg:

1. Semmiféle rendezés sem sértheti Kína területi épségét és felségjogait.

2. A központi kormány a csaharhopei-i tanácsnak semmiféle törvénytelen változtatását sem engedélyezi a kormány által megállapított területen.

3. A kínai kormány nem járulhat hozzá az olyan helyi tisztviselők elmozdításához, akiket a kormány nevezett ki, mint a csaharhopei-i tanács elnökét.

4. A kínai kormány nem engedheti meg, hogy bármilyen tekintetben korlátozzák azokat a területeket, amelyeket eddig a 29-ik hadsereg tartott megszállva.

Csang-Kai-Sek ezután kijelentette, hogy Kína diplomáciai uton kíván elintézni minden kérdést.

— Amíg Kína nem érte el — mondta — a még elviselhető körülmények legszűkebb határát, addig nem lehet végső áldozatokról beszélni. Ha ezt azonban elértük, akkor nemzeti energiánk utolsó maradványait is harcra vetjük. A kínai népek meg kell érteni e szavak jelentőségét és következményeit. A lukosai incidens nem hirtelen támadt esetleges ügy volt, hanem arra japán részről hónapok óta készültek, ami azt mutatja, hogy Japánnak határozott céljai vannak Kínával és ezért a békét nem lehet könnyen fentartani.

Mandzsúria hat évvel ezelőtt történt elvesztésével kapcsolatban Csang-Kai-Sek rámutatott arra, hogy Peking második Mukdenné válna, ha Kína beleegyezne Mikhocsia megszállásába.

— Mi őrzi meg ebben az esetben Nankingot, hogy második Peking ne legyen? — fejezte be nyilatkozatát.

Piccard lezuhant!

Newyorkból jelentik: Dr. Jean Piccard, a világhírű sztratoszféra-repülő, vasárnap újabb sztratoszféra-repülésre indult, de ballonja kigyulladt és lezuhant. A szerencsétlenségről az alábbi tudósítás számol be: Piccard professzor a Minnesota-államban levő Rochester határában épített kikötőből szállott fel. A léghajó szabályszerűen gyorsan emelkedett a magasba és a szél észak felé hajtott.

A léghajóban ülő tanár rádióon keresztül állandóan összeköttetésben maradt a kikötővel és délelőtt 11 órakor közölte szikratáviróján, hogy elérte a háromezer méternyi magasságot. Ekkor még minden a legteljesebb rendben volt és ezt külön jelentette is a professzor, aki úgy számított, hogy hajnalig marad a levegőben. Este ha óra tájban következett be a katasztrófa, amely szerencsére emberéletben nem követelt áldozatot és Piccard tanár sértetlenül menekült a zuhanásból. A Jova-államban levő Lansing fölött volt Piccard gondolatjával, amikor ismeretlen okból kifolyólag a léghajó ballonjának selyemburka kiharadt és a gáz hatalmas erővel tolt ki felé. Ez pillanatok alatt lángalobbant és a léghajó lassu iramban zuhanni kezdett. Piccard tanárnak az volt a szerencséje, hogy a lángok lassan terjedtek és mielőtt teljesen beborították volna a léghajót, az a földre érkezett. A léghajó gondolája nagy erővel ütközött a földnek, de Piccard tanárnak nem esett baja, miután a speciális anyagból készült gondola csak behorpadt. A földön azután teljesen elégett a léghajó, amelyben nagyjértékű műszerek voltak felhalmozva, amelyeknek a megmentésére még csak gondolni sem lehetett.

Piccard tanár a lezuhanása után kijelentette az újságírók előtt hogy sztratoszféra-repülését megismétli.

Eden: „Senkisésem akarja, hogy a spanyol háború — európai háborúvá fajuljon...”

Anglia külügyminiszterének nagyszabású expozéja az európai helyzetről és a távolkeleti háborúról

Londonból jelentik: Az angol alsóház mai ülésén Eden külügyminiszter Adams és Fletcher képviselők kérdésére felelve kijelentette, hogy az angol kormány utasította a handeye-i angol nagykövetet, hogy követelje a „Molton“-gőzhajó és személyzete szabadonbocsátását, egyben pedig jelentse ki, hogy az angol kormány Franco tábornok hatóságait teszi felelősé minden kárért és sérelemért, amely a hajót érné.

Eden külügyminiszter ezután megnyitotta a külügyi vitát és nagyszabású beszédben változta a külpolitikai helyzetet. A távolkeleti helyzettel kapcsolatban hangsúlyozta ama meggyőződését, hogy egyik kormány sem idézte elő szándékos kihívással az északkeleti eseményeket.

„A Népszövetség nem haldoklik“

A spanyol helyzetről Eden a következőket mondotta:

— Ha az angol terv kudarcot vall, akkor ezzel összeomlik a benemavatkozási rendszer is, megnyílnak a határok és a hadianyag, esetleg az emberanyag is korlátlan mennyiségben tódul Spanyolországba. A vesztes ebben az esetben egész Európa lenne. A nemzetek ismét a Blum kezdeményezése által az elmúlt év őszén elhárított veszedelemmel állnának szemben. Egyetlen nemzet sem akarja, hogy a spanyol háború európai háborúvá fajuljon, de ha nem működünk együtt őszintén azon az alapon, amelyet mind elfogadtunk, a nemzetek veszedelmes közel sodródhatnak a háborúhoz.

— Anglia szilárdan el van tökévelve — folytatta Eden — hogy megvédi nemzeti érdekeit a Földközi-tenger körül, éppugy, mint a világ bármely pontján. Másrészt nem vonjuk kétségbe a mások jogait. Ezért kötöttük meg Olaszországgal a Földközi-tengeri egyezményt, amelyet továbbra is állunk. A Földközi-tenger Anglia számára közlekedési út, de ezen az uton van hely mindannyiunk számára. Fenn akarjuk tartani a helyzetet a Földközi-tenger körül, de senkit sem akarunk onnan kiszorítani és a legkevésbé azokat, ahogyan földrajzilag ott laknak. Szabad forgalom a Földközi-tengeren, át és belül — ez a közös érdeke Angliának és minden Földközi-tengeri hatalomnak. Egyes elterjedt hírekre való tekintettel mintegy határozott biztosítékot akarok nyújtani: Anglia nem szándékszik semmiféle más országgal szemben a támadás vagy a bosszu politikáját követni. Az angol nép ennek lehetőségére sohasem gondolt. (Éljenzés.) A „vendetta“ szónak nincs egyenértéke az angol nyelvben. Anglia sohasem fogja külpolitikáját ilyen módszerekre alapítani vagy ilyen érzelmeiktől befolyásoltatni. Ha aggodalom keletkezett, ez az angol jellem félreismerésén alapult. Békében és barátságban akarunk élni szomszédainkkal a Földközi-tenger körül. Meg akarjuk védeni a sajátunkat, de nem kívánunk semmit, ami a másoké. Amit a Földközi-tengerre mondtam, ez áll a Vörös-tengerre is.

— A Népszövetség — folytatta az angol külügyminiszter — a múlt évi események ellenére sem halott és nem haldoklik, amint egyesek mondják. Működési körét korlátozza, mert számos hatalom távol tartja magát Genétől. A Népszövetség tekintélyét erősíteni kell olyképpen, hogy a Népszövetség növelje kötelezettségeinek kötelező erejét és tagjainak számát. Anglia számára egy külpolitika lehetséges: együttműködési készség bármely országgal, tekintet nélkül kormányformájára, amely kész do'gozni a békéért. Nem csatlakozunk sem a kommunista-ellenes, sem pedig a fasiszta-ellenes nemzetközi

csoporthoz. Anglia számára nem az a fontos, hogy egy kormány mit végez a belföldön, hanem, hogy miként viselkedik külföldön. Elismeréssel kell megemlékezni a német és a szovjet kormányok bölcs magatartásáról, hogy tengerészeti egyezményt kötöttek Angliával. Ez újabb bizonyítéka annak, hogy jóakarattal meg lehet oldani a legsúlyosabb nehézségeket is.

— Az Anglia és Franciaország közötti kitűnő viszonyt — mondotta Eden — semmi sem zavarhatja meg. Ez a jóviszony tette lehetővé, hogy nagyobb összeütközések nélkül éltük át az elmúlt tizenkét hónapot. Senki sem remélheti vagy kívánhatja, hogy ezt a barátságot meg lehet gyengíteni vagy megszüntetni. Meg vagyok győződve arról, hogy Franciaország jelenlegi kormánya ugyanugy kívánja, mint mi a Németországhoz való viszony igazi javulását és hogy nyugati egyezmény létesítésére törekszik a távolkeleti meggyőzések bevezetéséig.

— A külutas nem teljesen sötét — fejezte be szavait Eden. — Viharfelhőket látunk ugyan, de helyel-közzel még derült az ég. Adig nem juthatunk az állandó bizalom légkörébe, amíg az egész világot felölelő nemzetközi szervre nem bizzák az ellentétek döntőbíráskodás útján való megoldását. Mi inkább reméljük, mint egy évvel ezelőtt, hogy Európa nemzeti békésen intézik el vitáikat.

Anglia — Franco ellen

Eden beszéde után Neville Chamberlain miniszterelnök Shinwell képviselő kérdésére kijelentette, hogy az angol kormány — tekintettel a közelgő szünidőre — nem tarja megfelelőnek az időt arra, hogy megújítsa a német külügyminiszterhez intézett meghívását.

A külügyi vita során Dalton munkáspárti bizalmatlansága jeléül a külügyi tárca költségvetésének 100 fonttal való leszállítását javasolta. Hosszasan fejtegette, hogy

ha a spanyol polgárháborúban a nemzetiek győznének, akkor Franciaországot három oldalról fenyegetné támadás.

Az angol birodalom utja ebben az esetben nemcsak a Földközi tengeren, hanem a Fokföld körül is bizonytalanra válna. Ezért Anglia és a nemzetközi béke érdeke azt kívánja, hogy ne Franco győzzön.

Közös pénzt bocsájtanak ki a kisantant-államok jegybankjai

Bucuresti-ből jelentik: Augusztus hónapban több nagyjelentőségű esemény színhelye lesz Sinaia és Bucuresti. Augusztus 29-én Sinaia-ban ül össze a kisantant konferencia, amelyen részt vesz Stojadinovic jugoszláv miniszterelnök, Krofta csehszlovák külügyminiszter, Tătărescu miniszterelnök és Antonescu külügyminiszter. Az utóbbi hetek külpolitikai eseményei következtében különös jelentőséggel bír a kisantant konferenciája.

Amikor a kisantant politikai tanácsa Sinaia-ban ülésezik, ugyanakkor a három állam jegybankjainak elnöke Bucuresti-ben tart fontos megbeszélést. A kisantant államok kereskedelmi forgalmát, valamint több pénzügyi döntést hoz majd ez a tárgyalás.

A legjelentősebb az a terv, amelyet minden valószínűség szerint határozottá emel ez a tárgyalás, hogy

a három kisantant-állam közös pénzt bocsájts ki,

amelynek aranyfedezetéről a három kisantant állam jegybankja gondoskodik.

A közös pénzen kívül most véglegesen rendezik a kisantant államok polgárainak utlevél-, vízumügyét és más fontos határozatot is hoznak.

CORSO: 3, 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{2}$

A halálfejes lobogó.

Főszereplők: Errol Flynn (a 41. Brigád főszereplője) és Olivia de Havilland

Háromnyelvű felirat!

UJ MŰSOR!

Telefon: 2063

Minden időnk legnagyobb kalandor filmje.

Helyárak: Lei 15.—, 20.—

„A kisebbségekkel együttműködni nem hazaárulás!”

— mondották a nemzeti-paraszt-párti gyűlés szónokai

Timișoara—Temesvárról jelentik: A nemzeti-parasztpártnak Timișoara—Temesvárott minden kerületben van tagozata, csupán a harmadik kerület még nem volt megszervezve. Vasárnap délelőtt tíz órakor az Atlantic-mozgó termében tartotta alakuló gyűlését a nemzeti-parasztpárt harmadikkerületi tagozata, amelynek levezetésére a központ Capateanu Nicolae dr.-t küldte ki. Az alakuló ülésre igen sokan megjelentek, románokon kívül sok kisebbségi is résztvett.

Capateanu Nicolae dr.

román és magyar nyelven

nagy beszéddel nyitotta meg az alakuló ülést és örömeinek adott kifejezést, hogy nemcsak román, hanem más nemzetiségű állampolgárokat is üdvözölhet.

— Akik hosszabb idő óta politikával foglalkoznak, ismerhetik a nemzeti-parasztpárt ideológiáját és megállapíthatták, hogy a párt nem egy ember agyában született, hanem a történelmi és társadalmi fejlődés születe — mondotta. Nemzetek és népek között ütköző felületeket létesíteni Középeurópában egyenlő volna az apagyilkossággal. A nemzeti-parasztpárt a dolgozó tömegek érdekeinek megvédésére született és ameddig ez a párt természetadta ösvényein halad, nem fogja senki sem legyőzhetni.

— Nem ismerünk különbséget ember és ember között.

Csak jó és rossz embert, jó és rossz állampolgárt ismerünk. Pártunk fokmérője a munkaképesség és az erkölcsi érték. Ha a dolgozók részére kivívjuk a jobb sorsot, a többi társadalmi rétegek helyzete is javulni fog. Munkánkban nem fog befolyásolni a vád, hogy

„hazaárulók vagyunk”, mert a kisebbségekhez való közeledés politikai igazságát hirdetjük!

Ezután a megtartott választások során egyhangú lelkesedéssel Capateanu Nicolae dr.-t választották elnöké.

Subțire Ion dr. főtitkár a központ részéről szólalt fel és Bocu Sever üdvözlését tolmácsolta. A nemzeti-parasztpárt harmadikkerületi tagozatának megalakulása történelmi jelentőségű és abból a kívánságból fakad, hogy

maga a polgárság akarja a város és megye ügyeit vezetni.

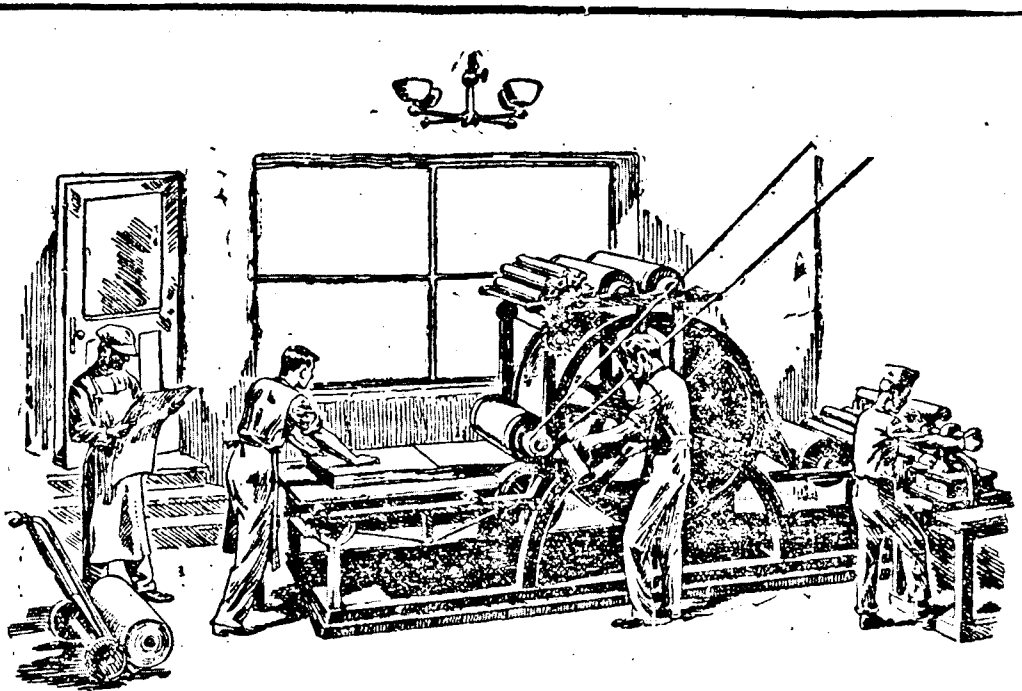
Történelmi jelentőségű az is, hogy azokat jelöljük összel, akiktől azt akarjuk, hogy ők intézzék a város ügyeit.

Juga Livius, a nemzeti-parasztpárt Timiș-torontáli és Timișoara—temesvári gárdái nevében üdvözlö a megalakult harmadik tagozatot. Gabor Livius dr. volt főpolgármester a nemzeti-parasztpárt negyedik tagozata nevében üdvözlö az új tagozatot. A nemzeti-parasztpárt az egyedüli, amelyet az igazságszeretet és őszinteség hat át. Más pártok is szépen tudnak beszélni, de tetteikből hiányzik az őszinteség. Beszél azután arról, hogy a választásokat negyedszer elhalasztották. Ez a gyengeség bevallása. A hivatalos indok az volt, hogy a nemzeti méltóságot akarták megvédeni. A választási egyezmény, melyet mi kötöttünk a kisebbségi pártokkal, egyáltalában nem fenyegette a nemzeti méltóságot. Ezek a kisebbségi pártok a maguk részére csak igazságos és emberséges bánásmódot követeltek.

Miféle „árulást” követünk el ezzel?

Nem eshetünk a háborúelőtti kisebbségi politika hibáiba. A legnagyobb hiba volna részünkről, ha ugyanazt csinálnók mi is. Harminchat tanácstag közül 19 román, 12 magyar, 4 zsidó és egy kisebbségi munkás. Igaz, hogy számarányuknál fogva több hely illette volna meg őket, de mi hivatkoztunk a nemzeti méltóságra és ők elfogadták érvelésünket.

Vana tu Ioan dr. az ötödik kerületi tagozat nevében üdvözölte a harmadik kerületi új

AZ OLVASÁS VALAMIKOR FÉNYÜZÉS VOLT.

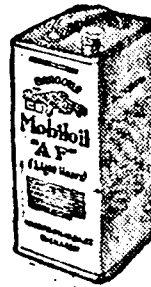
Az olvasás valaha luxus volt és sok találmánynak kellett napvilágot látni, hogy a nyomtatott betű minden ember számára hozzáférhető legyen. Egész iparnak kellett létesülnie, mely a fát papírrá alakította, szedőgépeket kellett feltalálni, melyek az írott betűt pillanatok alatt nyomásra kész betűformába öntik. Rotációs gépeket kellett teremteni, amelyek fantasztikus sebességgel millió példányszámokat néhány rövid óra alatt nyomnak ki.

Mindaz a sok találmány nem lett volna elegendő ehhez a csodás fejlődéshez. A gépekhez olaj is kellett! Nincs gép, amely kenőolaj nélkül állandóan üzemben tartható.

A Vacuum Oil Company ott állott a technika évszázadának bölcsőjénél és nevével a papírgyártás, valamint a nyomdaipar kifejlődése elválaszthatatlanul egybeforrt. Ez a két ipar is ahhoz a nagyszámu ipárhoz tartozik, melynek technikai tökéletesítését a Vacuum Oil Company szakmunkájája segítette elő.

A Vacuum Oil Company sok-sokezer kenési problémát old meg évenként. Az automobilisták számára a Mobiloil teremtette meg. Mobiloil már sok évtizede a minőség és megbízhatóság fogalmát jelenti. Az autósok milliói járnak Mobiloilal, nyugodtan és biztosan, mert tudják, hogy ezzel a legnagyobb teljesítőképességet és a motor legjobb állapotát biztosítják.

Azóta gyártunk autóolajat, amióta az automobil létezik. Tapasztalataink felérnek az automobilipar tapasztalataival. A Mobiloil kigyártásánál mindezt hasznosítottuk. Ha tehát az automobilista olyan olajat akar használni amely minden hőmérsékletnél minden utisebességnél, minden fajta uton megbízható kenést biztosít úgy választása csak egy lehet: Mobiloil.

Mobiloil segítette az automobilizmus technikájának gyors haladását és hozzájárul a folytonos fejlődéséhez.

Mobiloil

Becsiszert Védjegy

VACUUM OIL COMPANY S. A. D. R.

tagozatot. A pártnak két vezérlő csillaga van. Maniu Iuliu, aki a törvényesség visszaállítását akarja és Mihalache Ion, aki az összes dolgozók javát és boldogulását célozza. Bocu Sever egyike Románia legnagyobb államférfiainak. Ők hárman tudják, hogyan kell küzdelmet és országot vezetni.

Pentia Gheorghe volt főszolgabíró, a második kerületi tagozat üdvözlését tolmácsolja,

Bardan mérnök utal arra, hogy a román és a magyar parasztság már Dózsa György alatt együtt harcolt közös érdekeiért. Albu Ion a Fratelia—ujkissodaj tagozat nevében, Jivan Ion a választmány nevében beszélt.

Capateanu Nicolae dr. indítványára üdvözlő táviratot küldenek Bocu Severnek, majd az elnök rövid román- és magyarnyelvű záróbeszédével az ülés véget ért.

Iunian a kisebbségekről

A radikális parasztpárt tagozatának vezetése is ülést tartott Târgu-Jiuiban, melynek folyamán Iunian nagy beszédben ismertette pártja célkitűzéseit. Éles bírálatot mondott a kormány eddigi tevékenysége fölött és Radu Olteanu dr. Brașov—brassól ügyvéd esetét felhozva, hangoztatta, hogy a politika még az igazságszolgáltatást sem kímélte meg. Nem lát nagy veszedelemet a szélső jobboldali mozgalmakban. Nem jósl sikert ezeknek a pártoknak, mert hamis uton indultak el. Különben is a nacionalizmust senki sem sajátíthatja ki a maga

részére. A román elemnek kulturára van szüksége, mert a kultura területén kell felvennie a versenyt a kisebbségekkel. Minden más kísérlet hiábavaló.

— Az ország határai között — mondotta — közel ötmillió kisebbség él. Nem indíthatunk ellenük háborút, ma különösen nem. Amikor kívülről is háboru veszélye fenyeget, nem üzenhetünk hadat a velünk együttélő kisebbségcknek.

Végül kijelentette Iunian, hogy a helyzet megoldását egy választási kormánytól várja.

URANIA

SLÁGER REPRIZ!!

Telefon: 12-32.

Lányok egymásközt

Visszahoztuk ezt a magasabbrendű élvezetet nyújtó, finom erotikájú francia sexuális filmet. Helyárak: földszint 15.— és 18.— emelet 22.—

Arad társadalmának elitje ünnepelte a jubiláló CAA-oldboysokat

Pompás sikerű telepünnepély keretében remek műsort bonyolítottak le — Rekordközönség a CAA sporttelepén —

A legszélesebb körökben türelmetlenül várt jubileumi oldboys-ünnepség napja elérkezett és a CAA öreg kakasai olyan nagyszabású programot bonyolítottak le kifogástalanul, amely még a felfokozott várakozást is felülmulat.

A CAA oldboyszakosztálya nemcsak sportkörökben fogalom, hanem Arad előke ő társadalmának széles rétegeiben is ismert és hallatlanul nagy népszerűségnek örvend, mint a sporttal kapcsolatos barátságot, bajtársiasságot, megbecsülést szimbolizáló alakulat. Huszonöt évvel ezelőtt, 1912-ben alakult meg a CAA oldboys-szakosztálya és idén jutott el ahhoz a jubileumhoz, amely mérföldkövet jelent üstökösként felfeléívelő utjában.

Oriásteljesítményeket nyújtottak a törpék

A műsor a rendőrzenekar hangversenyével kezdődött öt óra után néhány perccel, majd felvonultak a törpe-csapatok és kezdetét vette a törpék ügyességi versenye. Elsőnek 100 méteres síkfutást bonyolítottak le, amelyben két előfutám után Fäder győzött Precup és Junák előtt. A második szám a mulatságos nyulugrás volt, amely Sza aynak hozott sikert, aki elsőnek „nyulazott” a célba Steiner és Perhács előtt. A törpék ezután kézen való járást mutattak be és itt Neidenbach győzött Precup és Perhács előtt, majd talicska-verseny következett és itt a Neidenbach—Precup-pár nyert, míg a második helyen a Sávári—Erdélyi-, a harmadikon pedig a Nagy György—Junák-kettős végzett. Rendkívül mulatságos, érdekes verseny következett ezután, a zsákbanfutás. Huszonfélével induló állt starthoz és itt négy előfutám után Fäder győzött Steiner és Erdélyi előtt. Igen érdekes volt a hordófutás is, amelyet 60 literes vashordókon bonyolítottak le a törpe-atléták. Ebben a versenyben is Fäder győzött, aki Selegeant és Hórayt előzte meg. A hátrafelé való hordófutásban Kudelász győzött, mögötte Perhács és Hóray következtek. A törpék külön pontversenyét is Fäder nyerte 50 ponttal Neidenbach (30 pont) és Precup (25 pont) előtt. A törpék betanítása és nagyszerű eredményeik Fäder Zoltánnak, a CAA kiváló játékosnevelőjének érdeme.

Megkapó látvány volt az egész picinyek számára megrendezett kerékpárosverseny, mely a következő eredményt hozta: 1. Kárpáti Béla. 2. Halmos Csöpi. 3. Horváth Évi. 4. Behm Béla. 5. Hajós Tibi.

Közben a CAA nagyszerű tekepályáján tekeversenyt bonyolítottak le, amely az alábbi eredményekkel zárult: 1. Diószeghy. 2. Kertész. 3. Bardócz. 4. Böszörményi. 5. Franz. 6. Karabell II. Ugyancsak a délután folyamán bonyolították le a tenisz-pályákon a meghívásos teniszverseny döntőit, amelyekről külön számunkunk be.

Oreg kakas, nem vén kakas... Kakas—Csirke 2:1 (1:0)

Hét óra tájban került sor a délutáni műsor fénypontjára: a CAA 50 éven felüli öreg kakasai bruttó 25 perces meccset vívtak 10 éves törpejátékosokból összeállított csapat ellen. Az öregek a következő összeállításban vették fel a harcot:

Holló—Burza, Kádas—Ordelt, Fackelmann, Apponyi—Groszmuk, Károly, Bánhidy, Rodler, Zalal.

Nem érdektelen, ha néhány adatot közlünk a két csapat életkoráról.

Az öreg kakasok ugyanis együtt 625 évet reprezentáltak, a törpék pedig mindössze 113 évre tekinthettek vissza.

Hatalmas iramban indult meg a meccs Halmos bíró vezetése mellett és az öregek mellett a törpék valósággal „eltörpültek”. Az első félidő közepétáján (6. p.) Fackelmann révén a kakasok vezetnek, de szünet után Beracka góljával egyenlítetnek a kicsinyek. A második félidő — ha lehet — még rövidebb az elsőnél és ennek

említésreméltó eseménye Károly pompás gólja volt, amellyel el is dönt a meccs sorsa. A második félidőnek a 10. p.-ben végkimerülés vetett véget.

Vacsora hilenckor...

Szebbnél-szebb sátrak ontották a legfinomabb inyenc-falatokat, a legpompásabb italokat és a vacsora a legjobb hangulatban közel 10 óráig tartott. Asztal és szék kevésnek bizonyult, oly hatalmas tömegek vonultak fel.

Este 10 órakor Palágyi Jenő dr., a CAA elnöke lépett a Dömötör László építész-mérnök által tervezett szabadtéri színpadon lévő mikrofon elé és ezzel kezdetét vette az esti program. Palágyi dr. magasszárnyalású beszédében méltatta a nap jelentőségét, majd átadta a szót Nagy Imrének, a CAA ügyvezető-elnökének, aki a konferanszé tisztét töltötte be ötlelesen, pompás humorérzékkel.

Vas Boriska és növendékei excelláltak

A szabadtéri színpadon nyújtották át a Szablóczky-vándordíjas oldboys-torna győztesének az értékes díjakat. Az Unirea nyertője kupát, a második és harmadik hely pedig a CAA-nak, illetve Intelegera-nak jutott. Ugyancsak a színpadon osztották ki a jubileumi teniszverseny győztesének díjait is, akiket az ekkorra már „rekord-főre” emelkedett közönség lelkesen megtapsolt.

Az Astra minta-csapata a futópályán felállított nyújtón mutatott be szebbnél-szebb gyakorlatokat, főként Barbura és Török excelláltak, majd az SGA kiváló tornászai Matuschik-kal az élen korlát- és parterr-tornát mutattak be óriási sikerrel.

Vas Boriska, az ismert tánc-táncártnő legkiválóbb növendékeivel: Engelhardt Irémmel, Raphael Évával, Müller Pirkóval, Heitz Rózsi-val, Szarka Mátrával, Almássy Zsuzsival, Kolozsy Marikával és Pollatschek Katóval a „Majális” című tánc-költeményt adta elő, amely frenetikus tapsot váltott ki. Vas Boriska tanítványainak tánca a tanár nő kiváló pedagógiai készségét dicséri.

Ugyancsak a szabadtéri színpadon bonyolította le Pel'egrini Virgil, az ismert aradi vívómester két tanítványa: Fränkl Gyula és Weinberger István kardassaut-ját, amelyet Bánfi András dr. vezetett.

Raphael Éva akrobatikus tánca volt a műsor következő száma, amelyet hatalmas tetzésnyilvánítással fogadott a közönség. A fiatal, nagyrahatott táncművésznő valóban rá is szolgált az ovációra. A tulajdonképpeni műsort egy nagyszerűen összeállított sportelőkép zárta le, amelyen a szerepelt sportágak valamennyi résztvevője sportfelszerelésben jelent meg.

Ezt követőleg Fetter Elemér dr.: „A Mult”. Hoffer János: „A Jelen” és a kis Radó Béla: „A Jövő”, mondtak pár szavas bucsúverset, végül az oldboysok himnuszának eléneklése után elballagtak a CAA kakasai. Az oldboys-csapat egyébként egy rendkívüli értékes himnusz jubileumi emlékképpel lepte meg az egyesületet, amelyet az oldboysok nevében Pálffy Gyula nyújtott át.

Az ünnepség rendezésének oroszjárésztét Holló István, a klub rendkívül agilis sportigazgatója vállalta magára,

aki nagyszerű segítő társakra talált: Széll Lajos dr.-ban, Palágyi Jenő dr.-ban, Nagy Imrében, Rödler Bélában, Duffner Bélában, Rónay Lajosban, Kovács Györgyben, Pálffy Gyulában és Pálincás Kálmánban, valamint a CAA minden egyes tagjában, akik fáradságot nem kímélve munkálkodtak közre a siker érdekében. A közönség pedig, amely a kora hajnali órákig ropta a divatos táncokat a kitűnő zenére, egy kellemes, felejthetetlen est emlékével távozott.

Áthelyezések

az aradi és aradmegyei tanítói karban

A közoktatásügyi miniszterium a következő tanítókat helyezte át aradi elemi iskolákhoz: Ponta Stefan tanítót a Simandul de jos—Alsósimánd községbeli állami elemi iskolából az 5-ös számú aradi elemi iskolához, Birou Volumnia tanítónőt Curtici—Kürtősről a 9. számú aradi elemihez, Dogariu Eugeniát Sânleani—Szentléányról a 12-es elemihez, Teaha Corneliát a bihor-megyei Tulcaról a 6. számú aradi elemihez, Codreanu Traiant Simandul de jos—Alsósimándról a 15. számú iskolához, Savu Teodort Toc községből Arad-Cialatelepre helyezték. Hendra Gheorghet Varşand—Varsándról a 19-es elemihez, Blagaila Mariát a hunedoara-megyei Cri községi elemi iskolától a 20-as aradi elemihez, Crivat Ioant az aradi 20-as elemi-től a 22-es iskolához, Popa Iordachet a hunedoara-megyei Romos-i iskolától a 24-es aradi elemihez, Stroescu Aneta tanítónőt a bráila-megyei Negru községbeli elemi-től a 24-es aradi elemihez, Ceausiglu Luciát a 6-os aradi elemi iskolától a 27-eshez, Câmpeanu Traiant a 24-es aradi elemi iskolától a 20-as elemihez, Câmpeanu Stefan a 24-es-től a 20-as iskolához, Bala Marin Arad—Cladováról az aradi 22-es iskolához osztották be, míg Blagaila Ioant az aradi 22-es elemi iskolától az arad-megyei Crucea Roşie községbeli állami iskolához helyezték át.

Az óvodáknál a következő áthelyezéseket eszközölték: Sirca Dobrat a Rovine—Pécska községbeli óvodától a 12-es aradi óvodához, Munteanu Anat a 13-as aradi óvodától a 9-es óvodához és Bicsa Veturiat a 9-estől a 3-as óvodához osztották be.

Az arad-megyei tanítói karban az alábbi beosztásváltásokat hajtották végre:

Martin Gheorghet a Hunedoara—hunyad-megyei Câmpul lui Neag-ból az arad-megyei Avram Iancu községi iskolához, Macavei Anat Ismail-megyeiből az arad-megyei Bonţesti-be, Volungan Aurel a megyei Apateu községből ugyancsak az Arad-megyében levő Capruţa-i iskolához, Murgu Virgil Severin-megyeiből Mişca községbe, Ceregan Zenat az arad-megyei Chigineu-Criş—Kisjenő községbeli iskolától ugyancsak a megyében levő Nădab-i iskolához, Mosony Ferencet Ghioroc—Gyorokról Rovine—Pécskára, Barbuceanu Gheorghet a megyei Ranaşa községből Sebiş—Borosbesre, Ladaru Vasile az arad-megyei Baduţa-ról ugyancsak a megyében levő Seitin—Sajtyén községbe, Galis Petrut Olari községből Semiacra, Nicolicolu Dumitru az arad-megyei Budeşti községből a megyében levő Seleuş—szőlősi iskolához, Rujan Virginiát Hunedoara—Hunyad-megyeiből a Podgoria—hegyaljai Siria—Világosra, Pop Auricat Conop—Konopról Sannicolaul-Mic—Kisszentmiklósrá, Moş Sinesiet Soimoşról Sag—Németságra, Rulu Evat Aldeşti-ről Chisindia-ra, Satmareanu Dumitru Sepreus—Seprősről a Baraţca—barackai iskolához, Harca Elvirat Mehedinţi-megyeiből az arad-megyei Roşia községbe, Diaconescu Ioant az arad-megyei Roşia községből Bocsig—Bokszegre, Murgu Mariat Severin-megyeiből az arad-megyei Mişca községbe, Blagaila Ambrosiet a megyei Dorobanţi községből Agraş—Egresre, Păcurar Ioant a megyei Drau-ról Cinteiu-ra, Ludaie Elisabetat Seleuş-ról Chigineu-Criş—Kisjenőre, Siclovan Nicolaet Nădlac—Nagylakról Cuvin—Kuinba, Dachí Victoriát Cuvin-ból Ghioroc—Gyorokra, Sirban Mariat Ioneşti-ről Hălmagel—Halmagyucsucs községbe, Calcescu Dumitru Gorj-megyeiből az arad-megyei Mermesti községbe, Stavari Mariat Dumbrăviţaról az arad-megyei Nadaş-ra, Pop Ioant Monoriştea-ról az arad-megyei Nădlac-i községi iskolához, Calcescu Dumitru az arad-megyei Soimoş községből Radna-ra Dobre Ioant Slatina-Criş-ről az arad-megyei Ranus községbe, Batrănuţ Ioant Simandul de Sus—Felsősimándról Secaş—Székásra, Busuioac Dumitru az arad-megyei Agraş—Egres-ről Simandul de jos—Alsósimándra, Pistol Constantin Severin-megyeiből Soimoşra, Savu Octavian az arad-megyei Poiana községből Toc községbe, Bufta Minervat Nadaş-ról Seleuş—Szőlőre, Szőlősi Dagmarát, Teremia-Mare-ről az arad-megyei Sânleani—Szentléányfalvára, Burticula Constantin Nasaud—Naszód-megyeiből Cladova-ra, Manghera Vasile Ciuc-megyeiből az arad-megyei Apateu községbe, Nadejdea Botist Dorohoi-megyeiből az arad-megyei Radeşti községbe és Susant Iliet az arad-megyei Tipar községből ugyancsak a megyei Temeşesti községbe helyezték.

A megyei óvodákhoz a következő tanerőket osztották be: Oanea Hortensiat, Santana—Szentannáról Zădarlac—Zádorlakra, Codrea Anat Bihor-megyeiből Rovine—Pécskára, Vajdeo Floricat Peregul-Mic—Kisperegről Santana—Szentannára, Balta Elisabetat Soroca-megyeiből az arad-megyei Pereul-Mic—Kisperegere helyezték át.

Páris országutján

Jakab Géza cikksorozata (2)

Lombardia vízsföldjei és márványcsodái között

Leonardo da Vinci „Utolsó vacsorája”-tól Mussolini abessziniai oroszlánjáig — Milano, az új Itália tükörképében — A fogpaszta-reklám és a Dom holtversenye

Olaszország, július. A kettősvágányú vaspályán ijesztő gyorsasággal robot az expressz Lombardia gyönyörű lapályán keresztül a pompásan megépített töltésen. A délkeleti Alpok sziklás csúcsai között világoszöld, ismerős nevű folyócskákon megyünk keresztül: Isonzo, Piave... Még mindig látni az egykori lövészárkok szikla-fedezőit, a tűzérési állásokat, de a ciprusok haragoszöld gúlái között törpe gyümölcsfákra olasz-módra felfuttatott szőlővenyigéken mosolyogva érő gerezdek máris feledtetik a tömeghalál kísértő képeit. Széleslevelű fügebokrok futnak versenyt kiütemezve keresztül a száguldó lokomotívval: mögöttük pedig beláthatatlan területeken hosszúságú fűpázsitra-emlékeztető réteken csillog a víz. Azt hinnéd, áradás, pedig csal a kép: itt rizset termel Lombardia szorgalmas népe véget nem érő területeken és a római időkre emlékeztető kétkerekű kordékon viszi a termést a fascio értékesítő szövetkezetbe, honnan vagonszámra viszik nyugat felé...

A márvány városa, Milano

Az újságíró csak nehezen győzi le a kísértést, hogy a Dom, a Santa Maria delle Grazie, a Basilica di Sante Ambrogio, a Castello Sforzesco monumentális és részlet-ámulnivalóiról ne a sokkal kitűnőbb guide-irodalomra bizza a beszámolóit, hiszen a Viscontiak, a Mediciek és Sforzák városának felejthetetlen műemlékei a maguk márványtól, nemesfémektől, drágakövektől, gyöngyöktől és főleg a művészet áhitatos rajongásától ékes valóságukban több, mint egy évezredes távlatát fogják össze a gazdag és modern város másfélmillió lakosságának falai között. Tény, hogy az Ambrogio-bazilika Kr. után 386-ban épült és ma is ugyanolyan, mint boldogult Angilberto püspök idején,

San Lorenzo 12 márványoszlopa a 400-adik évtől kezdődőleg feketedik és már senkisé nem tudja, hogy milyen célt szolgáltak a város szívében, továbbá azt is tudja mindenki, hogy Giovanni Galeazzo Visconti herceg 1396-ban kezdte építtetni a 2000-nél több márványfigurával és 135 hegyes tornyocskával ékesített márvány-Domot, ami hat évszázad olasz művészeinek kezényomát viseli és még ma sincs teljesen kész; de az is tény: hogy Ulisse Stacchini 1931-ben befejezte a Mussolini által Milanonak ajándékozott Stazione Centrale-t, mely szintén márványból — Aurisina-köböl, — Európa egyik legszebb és legmodernebb vasútállomása, a technika minden vívmányával felszerelve: főcsarnoka 215 méter hosszú, vörös gránittal díszítve, 22 méter széles és 25 méter magas és 13 méter magasságból vezet le egy széles lépcső a város tulajdonképpeni szintjére... A modern legújabb monumentalitása stílusosan egészíti ki a Sforzákat, Morok, Mediciek alkotásait, mint ahogyan Vittorio Emanuele II. magas-üvegűtős üzletgalériája és a Partici Settentriónali árkádjai sem jelentenek diszsonanciát a Dom-tér csapongó-gótikájú architektúrájában. A márvány városa, Milano még azt is eltűrheti, hogy közvetlenül a Dom jobb oldalán egy élelmes olasz fogpaszta-gyár mintegy hatvan méter magas és nyolcvan méter széles fogpaszta-reklámot szereltetett fel, közepén egy gigantikus méretű fogpaszta-tubussal, riktó-kék és fekete színekkel. Az ordítóan izléstelen plakát a maga behemot nagyságában ha bántóan zavar is, csak kellemetlen, de nem ártalmas, bosszantó, de nem izléstelen. Olyan, mintha valaki az orrát fújja egy Beethoven-szimfónia pianissimói köztben: legjobb kidobni az illetőt, de ha már marad, hát mit sem ront Beethoven zenei nagyságán...

Mesék az olasz olcsóságról

Egy körséta a Portici Settentriónali oszlopai alatt, modern üzletkirakatok előtt meggyőzi a látogatót arról, hogy az olasz selyem és általában textilárúk mesebeli olcsóságáról szállongó hírek ténylegesen ugyancsak az olasz legendák birodalmához tartoznak. Megbízható női selyemharisnyát például itt sem lehet 26—28 lirán alul venni: ami olcsóbb, az nem is éri meg a harmadnapot. A selyem-ruhaanyagok ára szintén magasabb a hazánál. Középeurópaiak nem is igen vásárolnak: a zevők főleg angolok, amerikaiak, esetleg tájékozatlan, de erővalutájú skandinávok, akiket elbájol az áru tetszetősége és nem riaszt a hazai határvám-vizsgálat... A forgalom persze, főleg esti hat óra tájban, így is óriási az aránylag szűk üzletuccákban s a galériákban és az uccák zsúfoló képének mozgalmaságához nagyban az is hozzájárul, hogy esténként benépesednek az uccai kávéházi terraszok is, melyeknek törvényes határai nincsenek s az asztalocskák, székek dagályhulláma elönti a gyalogjárókat, telve olaszos temperamentummal gesztikuláló közönséggel. A hangzavart az autocarok, buszok, autók tükei, szirénái és csengetői teszik teljessé. Feltűnő, hogy például mennyi férfi intézi el politikai vitáit a corsok, piazzák legforgalmasabb sarkain: a V. Drefici-ucca és a Dom-tér sarkán például a politikai viták miatt életveszélyes az átkelés: az ember nem látja az autósorokat a gesztikuláló férfitömegektől — Permesso! — Permesso! — hallatszik minduntalan az olasznyelvű „pardon!”, az emberhullám egymásbagyűrűzik, továbbblöködik, vagy megtorpan, az utesti forgalom szerint a külföldi zsebmeiszók nagy örömmel, de komolyabb megakadás soha sincs, a tömeg elfolyik, felaprózódik újra és újra s a sötéthaju, karcsu olasz nők mosolyogva libegnek tova a politika és az üzlet hullámain, mint Canova egy-egy meglevenedett, légies márványalakja...

Leonardo da Vincivel, a nagy polihisztorral legelőször a Piazza della Scalan találkoztam. Ott áll a híres operaszínház előtt a tér közepén, carrarai márványköpenyben és nézi az előtte tovacsengő zöld villamoskocsikat. A szobor talapzatán a nagy Maestro négy tanítványa áll a festészet, a szobrászat, a technika és a haditudományok művészetében. Sajnos, a Scala évadja novemberben kezdődik és májusban végződik, staggione-társulatok szerepelnek benne: nyáron a Visconti hercegi kastély romjain épült Castello di Sforza udvarán működnek az itt is virágzó szahadtéri előadások. A színház hívságairól lemondva tehát a Leonardo-szobor lelki útmutatása nyomán a Santa Maria delle Grazie Bramante kupolás templomához zárandokoltam, melynek dominikánus kolostor-refektóriumában az egyik zárófalra Leonardo da Vinci a XV. század végén élete egyik legnagyobb s egyben legkétségbeejtőbb művét, az „Utolsó vacsora” freskóját festette. Az olcsó olasz villamos 50 centesimiért bárhová elviszi a látogatót és a kolostor egykori bejáratánál két lirát becsülettel lefizetve a Ministero della Educazione képfenntartási céljai számára, a kapott jegysorszámából megtudhatom, hogy ez évben én vagyok a 441.505-dik halandó, aki megnézte a felejthetetlen freskót, amely Leonardo óta annyi művész életét keserítette meg. Mint ismeretes, a freskót a művész olyan alaposan falra festette, amelyről kiderült már az első évtizedben, hogy rossz a vakojata: nemcsak beisz-sza a festéket védő alapozást a színekkel együtt, de át is nedvesedik és mállik. Leonardo, aki az ismert négyyszeresen hármas csoportosítású kép közepére annyi lelki vívódás között festette meg lágy pasztellszínekkel Jézus felső alakját, már életében hiába vívott harcot az ördögi fal rontása ellen s utána az évszázadokon keresztül annyi más híres restaurátor: a világhírű freskó alsó fele immár tel-

jesen átsalétromosodott és alig-alig kivethető már a pompás perspektívájú kép felső, figurális része is. A terem kékesen rompiott világításában azonban így, szemet-erőltető távolságban is megkapó a kép összehatása és megrázóan fájdalmas Leonardo titokteljes Krisztus-arca, amely a világhírű kép számos másolatától eltérőleg szakállatlan, szinte leányosan merengő arccal jeleníti meg a drámai bejelentést: „Bizony mondom nektek, valaki közületek elárul engem...” Ez a leányosan szenvedő arc nézte egykor a condottieri zsoldosainak lovait, amiket barbár háborus időkben az istállóvá alacsonyított kolostori ebédlőbe kötöttek és ez a leányosan szenvedő arc idézi fel ma is az olasz Mester titokteljes egész lelkivilágát, amelyben a legstímbb motívumok a legmélyebben emberi esendőségekkel oly öntépoen szép harmoniában keveredtek. Az „Utolsó vacsora” Krisztus-fejének titkaival szemben a művészettörténelem is tájékozatlanul áll és Leonardo da Vinci, aki behalt műve tragédiájába, lelkének rejtélyét jeltelen vitte magával a halhatatlanságba.

„Panem et circenses”

Egy hét sem volna elég, ha valaki végig akarná nézni Milano muzeumainak az Ambrosiana, a Villa Reale, a Pezoli, a Museo Civico, Sforzastély kincseit, vagy a Cimitero Monumentale, a Sindicatusok palotájának, a Planetarionak, vagy a Stadionak, a legújabb Campionaria sporttelepnek modern érdekességeit. Leírva mit sem jelentenek pár számozolpnál és frázison kívül: látva megrázóan érdekes élmények külön-külön valamennyi. A római fascések jegyében élő Itália egy győztes háború és egy újabb győztes afrikai hadjárat után ugyancsak időálló módon emeli a maga új épületeit az ódon márványcsodák mellett és ezek az új építmények nem a multak dicsőségét, hanem a jövődö nemzedékek jobb életét harsonázzák, az ép test ép lélek jegyében. A „panem et circenses” kormányzati elve új renaissanceát éli egész Itáliában s a milanoi nép, mely megépítette a félsziget legsebbe autóstrádáját Milano és Velence között, megkapta a maga berber-oroszlánjait is a közkert részére, hol a nagy sárga macskák vasketrecékben szundítanak az ugyancsak abessziniai származású majmok, afrikai színes madarak ketrecei mellett. A milanoi gyerekek pár centesimiért szabadon is eljászadozhatnak a ritka madarakkal, barátkozó majmokkal s nem egy gyászruhás fiatal nő figyeli őket könnyesen mosolygó szemmel, míg a fegyverrel szerzett új afrikai gyarmat felé fúrge hajók viszik hetenkint az új városépítők ezreit, kik itt nőttek fel a negyedik századbeli fekete Lorenzo-oszlopok, öskeresztény székesegyházak ódon falai tövében, hogy a Földközi-tengeren túl építhessék tovább a történelem új áramvonalas gyárépületeit és templomait.

(Folytatjuk.)

Érdekes újítások a magyarországi középiskolai sportkörök szervezetében

Budapestről jelentik: Érdekes körrendeletet intézett Hóman Bálint magyar közoktatásiügyi miniszter a tankerületi főigazgatókhoz, a középiskolai sportkörök alapszabályainak újabb megállapításairól. Az alapszabályok egyik szakasza kimondja, hogy a sportkörök tagjai mindenütt illendően és kifogástalanul tartoznak viselkedni és feletteseiknek engedelmessékedni kötelesek.

Az alapszabályok másik pontja úgy intézkedik, hogy az a tanuló, aki az első félévben egynél több tárgyból elégtelent kapott, nem vehet részt év végéig a sportgyakorlatokban és játékokban.

SELECT : 5 és 7¹/₂ órákor **CENTRAL (kert) : este 9¹/₂-kor**

IDA LUPINO — **GEORG RAFT** — **DOLORES COSTELLO**

legszenzációsabb premier filmje:

Férissorsanő.

Elegancia — Rulett — Kaland — Zene.

Cserépkályha,

stantu-gheorghel
gyármányu
prima minőségű
kályhás cégénél, Bul. Regina Maria 9. sz. I. emelet.

olcsó árban

kapható
kizárólag a

„CERAMICA“

(SZILAGYI)

3612

HIREK

**Az Aradi Közlöny
automata-telefonszámai:**

Szerkesztőség 20-14
Kiadóhivatal... .. 11-51

Ólom és márvány

... Ki nem állt még Velencében a Riva degli Schiavonin, a lépcsős Ponte della Pagilla fehérmárvány korlátjához dőlve, alatta a laguna palackzöld vizével, előtte a félhomályos, zöldárnyas sivatárral, amely felett a levegőben lebegve a Sójahajok Hidja ível? Ki nem nézett még borongva a kövek és vasnak örré a linou csipkekölteményére, amelyről mindenki tudja, hogy szépsége külseje mögött valamikor a borzadály lakott — ez a pár lépésnyi ösvény vezette át a Scenissima elítéltjét az életből az elmúlásba és így valóban az élettől bucsuzó és a halálba készülő lelkek utolsó sóhajait zárta magába ez a hid, amely inkább emlékeztet királyi paloták kecses és gálans titkos átjáróira, mint arra a gyászos hivatásra, amelyet szolgált. És ki nem hallott volna még a velencei ólomöntőnökről, amelyeknek rácsos kis ablaklyukai mögött Casanova is senyvedt, lord Byron pedig egy éjszakára önként bezáratta magát csupa kíváncsiságból? ... Most azt olvasom, hogy csöndesen lopkodják a Sójahajok Hidja tetjének ólomlemezeit, mert az ólom egyszerre az egész világon a nemes fémek sorába került, amlóta a fegyverkezés „elsőrangú nyersanyagának” tette meg a fémeknek azt a szürke és nehézkes proletárját. Értelhető tehát, hogy a velencei rendőrség erőiesen nyomozza az ólomlemezek tolvajait, de bennünk, akik annyiszor állunk a zöldárnyas kis „rio” felett a fehérmárvány korlátához dőlve és elábrándozva a Sójahajok Hidjának könnyű lebegésén, felszakad a megkönnyebbülés sóhaja — ilyen sóhaj is akad néha — hogy csak az ólomtetőt lopkolják durva kezek, nem pedig a hid márványcsipkeit.

Milyen szerencse — tűnődünk el — milyen szerencse, hogy a fegyverkezéshez csak fém kell, mindentéle fém, a legnemesebbtől a legközönségesebbig, az aranytól az ólomig, csak fém, nem pedig márvány, mert ki tudja, ha a márvány is számításba jöhetne mint „elsőrangú nyersanyag”, meddig álmodhatnák évszázados álmukat szerte a világon nagy művészek márványkölteményei? Nem rontanának-e csákánnyal barbár kezek a köcsipkének, hogy ezek a kövévált renaissance-álmok, különként kímélve, mint „elsőrangú nyersanyag”-csempészárú szerepeljenek a nemzetközi piacon? Szívünk verése is megáll erre a gondolatra. Mert az álmot mindig pótolni lehet, úgy az „elsőrangú nyersanyag”, mint a Sójahajok Hidjának tetőfedő minőségében. De a szétrombolt szépség és álmot mindig pótolhatatlan és a márvány néha nemesebb és drágább „fém” az aragnál...

— **IDÓPROGNÓZIS.** Az Institutul Meteorologic Central Bucuresti jelentése. Változó felhőzet, gyenge szél, a hőmérséklet emelkedése és esők várhatók.

— **ÖFELSÉGE.** II. CAROL KIRÁLY ANGLIÁBA ÉRKEZETT. Londonból jelentik: II. Carol király hétfő délután Angliába érkezett. Az uralkodó mint magánszemély látogat el Angliába és Skóciába.

— Mihai nagyvajda Firenzébe utazott. Bucurestiből jelentik: Mihai nagyvajda Fundateanu udvari marsall társaságában ma délkélt 9.5 órakor a Simplon-expresszhez csatlakozt külön kocsin Firenzébe utazott. Ebből az alkalomból a pályaudvaron megjelent Inculeț miniszterelnökhelyettes, Sassu és Franasovici miniszterek, valamint a hatóságok képviselői. A nagyvajda 1 hónapig marad külföldön.

— Maniu julius végén érkezik az országba. Bucurestiből jelentik: A Facla értesülése szerint Maniu Iuliu tegnap egyik fővárosi barátját távbeszélőn arról értesítette, hogy mivel orvosát által előírt gyógymódját nem fejezhette be, csak a hó végén térhet vissza az országba.

— Amerikába utazik Titulescu. Bucurestiből jelentik: Az egyik fővárosi lap jelentése szerint Titulescu volt külügyminiszter egyelőre nem tér vissza az országba, mert több tengerentúli meghívásnak akar eleget tenni. A volt külügyminisztert több amerikai egyetem felkérte, hogy előadássorozatot tartson a nemzetközi helyzetről.

— Kedden rendes szolgálat a közhivatalokban. Bucurestiből jelentik: A miniszterelnökség közli, hogy holnap, kedden valamennyi közhivatalban rendes szolgálatot tartanak.

— **HALOTTNAK NYILVÁNÍTOTTÁK EARHART AMALIÁT.** San-Franciscoból jelentik: Earhart Amaliát az Egyesült-Államok halottnak nyilvánították. Kutatását abbahagyták. A kutatása során 60 repülőgép 90.000 négyzetméternyi területet repült be. A tragikus végű óceánrepülő utáni kutatás 4 millió dollárba került.

— Újabb konfliktus a Vatikán és a német kormány között. Berlinből jelentik: Az United Press szerint német hivatalos helyen igen rossz benyomást keltette a pápa legutóbbi beszéde, amelyben elismeréssel emlékezett meg Mundelein csikágói érsek németellenes beszédéről. A német külügyi hivatal sajtóosztályának egyik képviselője kijelentette, hogy a birodalom a pápa kijelentését szándékos sértésnek tartja, amely mellett nem fog szó nélkül elhaladni.

— Galati százéves... Bucurestiből jelentik: Galatiiban vasárnap ünnepséget tartottak abból az alkalomból, hogy Galati kikötőjét száz évvel ezelőtt átadták a forgalomnak. Óriási feltűnést keltett Rizea nyugalmazott admirális beszéde, amelyben elmondta, hogy Spat angol őrnagy számítása szerint a Sulina-csatorna legkésőbb 5 éven belül annyira eliszaposodik, hogy hasznavehetetlenné fog válni.

Lemondott a görög trónörökös — a szerelemről

Koruból jelentik: Pál görög trónörökös szerelmi regénye váratlanul véget ért. Komandaris klsasszony ugyanis belátta, hogy házasságának súlyos következményei lehetnek Görögország politikai helyzetére és ezért maga beszélte rá völégényét, hogy mondjon le házassági szándékáról. A trónörökös a kérésnek engedett és elhatározását közölte a királlyal.

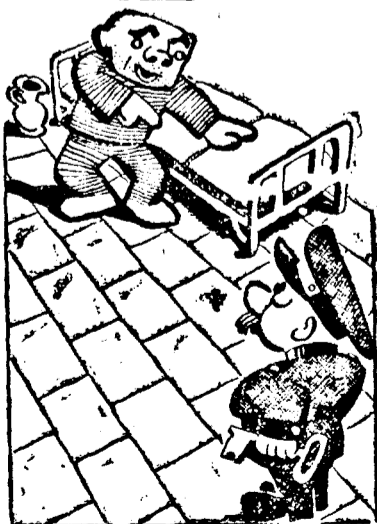
— 800 millió lel költséggel a fővárosba vezeték az Arges folyót. Bucurestiből jelentik: A fővárosi Községi Közművek az Arges folyó vizének Bucurestibe való vezetésének tervével foglalkozik. A nagyszabású munkálatokra vonatkozó tervek már részben elkészültek. A községi üzemek elejtették azt a tervet, hogy az építendő csatorna mentén azonnal hozzálássanak a villamostelep megépítéséhez. Így is azonban a terv kivitele 800 millió leibe kerül. Ezt az összeget tíz évre besztva 80 millió részletekben fektették be.

Izr. Leányinternátus Arad

felvessz bentlakó növendékeket a jövő tanévre. Orv. köser uri ellátás, diplomás tanerők korrepetálása mellett is a díjak mérsékeltek. Prospektust díjtalanul küld: Prof. STEIN R, A. Iancu-ter 9. 8487

— Közelharc a párisi rikkancok között. Párisból jelentik: Véres közelharc játszódott le vasárnap délután Bourgesban a Le Flambeau című szocialista és a L'Humanité című lap rikkancsai között. A verekedés körülbelül egy órán át tartott és végül is két könnyebb és egy súlyos sebesült maradt az összeütközés színhelyén. (Rador).

Pesszimizmus

— Na, az ágy nem rossz, de — fog ez tizenkét évig tartani...?

— Ritka vadászsákmány. Timisoara—Temesvárról jelentik: Ritka vadászsákmányt ejtett Loichita Eutim dr. városi tanácsos, a banati vadásztársadalom egyik ismert alakja. A Retezat hegységben lapockakövessel leterített egy hatalmas medvét, amelynek testhossza 2 méter 25 centiméter volt.

— Eltűnt egy aradi urileány. Vasárnap délelőtt értesítették az aradi központi rendőrség ügyeletes osztályát, hogy Takács Piroska, 23 éves leány eltűnt szüleinek Doamna Balasa-uca 174. szám alatti lakásáról. A panasz szerint a leány összeveszett völégényével és olyan kijelentéseket használt, amelyből arra lehet következtetni, hogy Takács Piroska öngyilkosságot szándékosz elkövetni. A rendőrség széleskörű vizsgálatot indított az eltűnt leány felkutatása érdekében.

Szőnyeget azonnali megvételre keresek

belföldi perzsát, kitűnő állapotban, kb. 2x3 méter nagyságban. Cim a kiadóban.

— Öngyilkos lett, mert félt a háborútól. Kent grófság Hythe nevű városában J. Bell tisztviselő felesége öngyilkosságot követett el, megmérgezte magát. A férj elmondta a rendőrségen, hogy az újságok háborus hírei teljesen megzavarták a feleségét, folyton arról beszélt, hogy ismét háboru lesz és ettől való félelmében vette kezébe a mérgegpoharat...

— Meghalt Magyarország legöregebb embere. Budapestről jelentik: A hevesmegyei Kál községben pénteken meghalt 104 éves korában Goldmann József ottani kereskedő, Magyarország legöregebb embere. Vasárnap temették el nagy részvét mellett és koporsójánál 9 élő gyermeke bucsuzott tőle. A gyermekei közül a legidősebb 70 éves.

„A sebesen guruló labda Nagy Főnöke”

Londonból jelentik: Az angol Charlton labdarúgó-csapat kanadai körútja során a csapat igazgatóját, a népszerű Jimmy Seedet a saskatoon-indiánok tiszteletbeli törzsfőnöké választották. A „halványképi” sportférfiu indián neve „Tapa-Ho-Ksina”, azaz a „sebesen guruló labda Nagy Főnöke”.

— Nyári szabadegyetem Baile Lipovan—Lippalfüreden. Ünnepeles keretek között nyílt meg vasárnap Baile Lipova—Lippalfüreden a tanítók szabadegyeteme, amelyen több mint száz tanító vesz részt. A szabadegyetem sorozatos előadásokat rendez Beuran Lipova—lippai iskolaigazgató-tanító vezetése mellett. Az imponáns ünnepek között végbement megnyitóelőadáson számos előkeiőség jelent meg. Többek között részt vettek Bocu Sever a Banat—Bánság volt kormányzója, Vladescu Stefan lapszerkesztő, a fővárosban megjelenő Viitorul, a kormány hivatalos lapjának politikai szerkesztője, a transilvaniai román újságíró szindikátus elnöke. A kiváló publicista a szabadegyetem vezetőségének felkérésére érkezett Bucurestiből és nagy érdeklődés mellett tartotta meg nívós előadását „A tanítók szociális szerepe az állam életében” címen. Bocu Sever frappáns beszédet intézett a szabadegyetem hallgatóihoz, majd Beuran iskolaigazgató beszéde után berekesztették a megnyitó előadást. A nyári szabadegyetem augusztus 8-án zárul és érdekessége, hogy a konferenciákat a természeti szépségekkel övezett fürdőhelyen, a szabad ég alatt tartják.

— Ha az arczme fakó, szürkésárga, és tekintete bágyadt, ha hangulata nyomott és nehéz álmok gyötrik, ha a bél tulságos rothadási folyamatai, gyomorfájás és epepangás kínozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel felkeléskor egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet innia. Az orvosok ajánlják.

— Új világrekordot állított fel egy finn futó. Helsinkiből jelentik: Luovalában vasárnap atlétikai versenyt tartottak, amelyen Salminen finn futó a 10.000 méteres sárfutásban új világrekordot állított fel 30 p. 5.5 mp. idővel.

Kiss Márta, Aradról a „Szinházi Élet” költségén megy tiz napra Párisba...

Szombaton este kemenesaljai Kiss Márta aradi urileány címére a következő szövegű táviratot kézbesítette a posta:

gratulalunk fényképet és személyi adatokat kerünk azonnal express színházi élet

Azóta a népszerű színházi újság minden olvasója tudja, hogy mint a második-heti rejtvénypályázat abszolút nyertese, az aradi urileány tiz napig a Színházi Élet költségére Párisban, a világ fővárosában pihenheti ki a kereszt-rejtvény-fejtés fáradságát.

Az Aradi Közlöny munkatársa Horia-ucca 2. szám alatt, szülei lakásán felkereste a boldog nyertest. A fent közölt táviratra így lapunk egész olvasóközönségének megadhatjuk a választ. Kiss Márta 21 éves, feltűnően szép barna leány. Többször nyert díjat mint az aradi Magyar Bál szépe. Három évvel ezelőtt Szegeden érettségét tett. Édesatyja Kiss Lajos nyugalmazott rendőrtiszt. De átadjuk a szót Kiss Mártának, aki vitathatatlanul a legboldogabb kislány ma Aradon.

— Biztosra vettem, hogy nyerek — mondta. — Évek óta foglalkozom kereszt-rejtvényfejtéssel. Páris természetesen imádom, mert Ady-rajongó vagyok. Hogy mi érdekel legjobban a „fény városából”? Ady Párisa, a régi Páris. A Louvre; órákig fogom nézni a Mona Lisát; a Montparnasse-t, a Quartier Latin. Óriási szerencse, hogy az unokabátyám, Domián Árpád festőművész Párisban él és — hála a Színházi Élet-nek — meg fogja nekem mutatni mindazt Párisból, amit autócarról nem lehet meglátni...

Mint a fenti nyilatkozat is mutatja, Kiss Márta nemcsak szép, hanem okos is. Tizenkét írodalmi, detektív-, kép-, kofta- és sport-rejtvényt kellett hiba nélkül megfejtenie, hogy a párisi utat megnyerje. Az egyik a következő kérdés volt: együtt mehetnek a házastársak nyaralni, vagy külön? Az aradi urileány az utóbbi mellett szavazott a következő szöveges indoklással: ha együtt mennek, alkalmazkodniok kell egymáshoz és az nem abszolút pihenés. **Menjenek tehát külön...!**

„Párisba beszökött az ősz...” énekelte Kiss Márta költő-ideálja. Talán augusztusban egy csapongó fantáziája holdog aradi kislány képében új tavasz fog Párisba behatolni...

— ZÜRICH ZARLAT, Páris 16.52 és fél, London 21.70, Newyork 436.50, Milano 22.97 és fél, Amsterdam 240.50, Berlin 175.65, Prága 15.21, Varsó 82.70, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— Kun Béla volt magyar vörös népbiztost megfosztják nevének használatától. Budapestről jelentik: Kun Béla, a független kisgazdapárt képviselője a maga nemében pártatlan mozgalmat indított. Azon a címen, hogy azonos nevűk miatt sokan összetévesztik őt Kun Bélával, a volt vörös népbiztossal és arra való hivatkozással, hogy ő az ősmagyar Kun-családból származik, míg a vörös népbiztos névmagyarosítás útján jutott magyar hangzású nevéhez, a belügyminiszternél interveniált az ügyben. Kérte, hogy fösszák meg a vörös népbiztost nevének használatától és a magyar sajtó ne említse őt ezen a néven. Az ügyben Dulin Jenő — ugyancsak kisgazdapárti képviselő — fel is szólalt ilyen értelemben a parlamentben.

— Kiskoru biciklitolvajok Aradon. Különös módon lopták el Felecan Vasile aradi lakos kerékpárját. A károsult vásárnap délelőtt az Avram Iancu-téri piacra ment bevásárolni. Miután járművet nem szabad a piactérre felvinni, Felecan két kiskoru fiút kért meg arra, hogy kellő jutalom ellenében vigyázzanak biciklijére, amíg ő bevásárlásait elvégzi. Amikor Felecan a vásárlás megtörténte után visszatért kerékpárjáért, megdöbbenve tapasztalta, hogy a két fiu nyomtalanul eltűnt és magukkal vitték a megörzés végett rájuk bízott biciklit is. A tetteseket keresi a rendőrség.

— MA az alantli gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

NIEDERMAYER, Piața Sft. Sava.
HAJÓS, Bulv. Regina Maria 8.
KAIN, Piața Avram Iancu.

— Bántalmazták a rendőrt. Az éjszaka folyamán előállították az aradi rendőrségre Gavriescu Constantin és Mata Gheorghe, Ioan Weitzer-ucca 10. szám alatti lakosokat, akik Boincara Iacob közrendőr szerint ittas állapotban megtámadták őt, amikor igazolásra szólította fel a duhaj legényeket és tetteleg is bántalmazták a kötelességét teljesítő rendőrszemet. A garázda 'egények ügyében vizsgálat indult.

— Dolgoznak a városi uccaseprők! Az Aradi Közlöny teljes részletességgel beszámolt arról, hogy az aradi uccaseprők szombaton reggel bérémeletést kérték és miután azt nem kapták meg, sztrájkba léptek. Az uccaseprők munkamegtadása azonban nem érte el a remélt sikert, mert — mint megirtuk — szombaton délelőtt több sztrájk-törő munkába állt. Ezért a sztrájkolók úgy határoztak, hogy a tárgyalások befejezéséig mindannyian felveszik a munkát. A tárgyalások tovább folytatására nem került sor, mert a 150 aradi uccaseprő kivétel nélkül hétfőn reggel is munkába lépett és — legalább is egyelőre — lemondtak bérémeletési harcukról.

A horkolás filozófiája

A férj horkolását a nők temperamentumuk szerint különbözőképpen itélik meg. Így például az olasz nő ezt tartja: Horkoló férfi gyakran szép álmot zavar meg. A szláv nő: Ne ébreszd fel a horkoló férfit — mormogó medve válik belőle. Az angol nő: Külön hálószobában nincs horkolás. Az amerikai nő: A horkoló férfi a türelem felhőkarcolóját ingatja meg. A francia nő: Ameddig a férj horkol, bizonyos, hogy alszik. A kínai nő: A horkoló férfi lelkének meglegedettségéről énekel. A német nő: Ha a férfi horkol, akkor legalább otthon van.

Butfinger Teréz újra 2 leiert vállal gallér és kezelő fényezést. Saját géppel mosok és vasalok. Str. Consistorului 35., az udvarban, a kapuval szemben.

— Az aradi nyomdászok augusztus 15-én rendezik meg szokásos nyári kertünnepélyüket. Aradul-Nou-Ujaradon a Kornett-féle vendéglőben. A multság jövedelmét a munkanélküli nyomdászok javára fordítják.

— Sok gyomorhajos ember nagy megkönnyebbülést ér el, ha félórával étkezés előtt három-négy evőkanálnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet vesz be. Az orvosok ajánlják.

— Autóvezetők figyelmébe! Az aradi rendőrkész-túra közlekedésügyi osztálya a belügyminisztérium 2400—937. számú rendelete értelmében mindazok a motorikus járművezetők, akik hajtási igazolvánnyal rendelkeznek, akár az aradi rendőrség közlekedésügyi osztályától kapták vagy bármely más rendőrségtől, de jelenleg aradi lakosok, jelentkezniük kell az alábbi sorrendben a rendőrség közlekedésügyi osztályán és magukkal kell hozniok a hajtási igazolványt, valamint

ERTESITES.

Van szerencsém értesíteni Aradváros és vidéke t. sófogászti közönségét, hogy Aradon, Bul. Reg. Ferdinand 46. sz.-alatti (volt Hangya Szövetkezet helyiségében) sőlerakatot létesítettem, ahol minden minőségű sőt a jelenlegi napi áraknál jóval alacsonyabb áron házhoz szállítva árusítok. Engros vételnél lényeges engedményt nyujtok.

Kérem a m. t. közönség szives pártfogását.

8624

Zuba János.

katonai okmányait is. A C. D. E. kezdőbetűsök július 21-én, az F. G. kezdőbetűsök július 22-én, a H. I. J. kezdőbetűsök 23-án, a K. L. kezdőbetűsök 24-én, az M. N. O. betűsök 26-án, a P. R. betűsök 27-én, az S. Sz. T. betűsök 28-án, az U. V. W. Z. betűsök július 29-án kell jelentkezniük a közlekedésügyi osztályon délelőtt 8 és 1 óra között. Mindazokat, akik nem jelentkeznek a részüre kijelölt időben, vagy elmulasztják a jelentkezést, amellet, hogy megsemmisítik hajtási igazolványukat, az idevonatkozó törvény szakasza szerinti büntetésben is részesítik.

Sok munka és fejfájás...

ez nagyon kellemetlen napnak ígérkezik! Azonban - szerencsére - létezik piramidon tablettal így nem kell tovább túrje a kínzó fájdalmakat - - -

Pyramidon

tabletta gyorsan segít.

Figyellen a „Bayer”-keresztre, amely megvédi az utánzatoktól!

— Márai Sándor Velencéről szóló cikke új oklálról mutatja meg Velencét, új színekben ragyogtatja meg az álmok városát. Márai Sándor cikke az Uj Idők mai számában jelent meg. Herczeg Ferenc hetilapjában versek, elbeszélések, időszerű fényképek, Mühlbeck Károly fejlecei, fényképek és a kedvelt rovatok teszik változatossá az Uj Idők mai számát. Díjtalan mutaványszámot szivesen küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 16. Előfizetési ára negyedévre 200 lei.

— Az aradi háztulajdonosok szindikátusa közli, hogy Macelar Mihai lemondott a titkári állásról és helyét a szindikátus Ratiu Ioannal töltötte be.

— Műsoros fagyalt-délután Chisineu-Cris—Kisjenőn. A Chisineu-Cris—kisenői Református Nőszövetség vasá nap délután tartotta meg az évenként szokásos nagyobb szabású aratási ünnepélyét, amely most is igen szép közönséget vonzott a ref. Kulturháza. Nagy Zoltán lelkész üdvözölte a közönséget. Utána Kilin Cillike lendületes prologot mondott. Két kitűnő szavalt szerepelt a műsoron, amelynek előadói Szöllősy Évike és Szeberényi Rózsika voltak. Utóbbi a lelkész „Régi átok” című költeményét szavaltta el nagy hatással. A fagyalt-monologot Meggyesi Sanyi, míg a percc-monologot Nagy Zoli adta elő megfelelő kosztümben és igen nagy derűtség közepette. Három szindarab pergett le sok nyíltzini taps között. „A sorsjegy” című darab a helybeli milliós főnyereménnyel foglalkozott pártatlan siker és derűtség mellett. Az ügyes műkedvelő gyermekgárda tagjai: Szedmak Teri, Galambos Gizi, Nagy Zoli, Galambos Gyuszi, Kiss Gyuszi, Szöllősy Sanyi, Szöllősy Évi, Galambos Piroška, Nagy Inci, Balogh Zoli, Meggyesy József, Pály Lajos, Detár Gabi. A diákdalokat Kiss Gyuszi adta elő Detár Gabi hegedűkíséretével és a közönség nagy elismerésével kísérve. Míg a szünet utáni művészi énekeduet Gurka László és Gyurkó Pálnak hozott szünni nem akaró sok tapsot. Az egész kíséző műsort Nagy Aranka konferálta elejétől végig, aki az egyes számok között még husz darab igen szellemes találós kérdést is adott fel. A fagyalttömeg mellett párszáz percc és igen sok frissítő fogyott el, amit a Nőszövetség tagjai szolgáltak fel a közönségnek.

— Megjelent a Hitel új száma. A fiatal nemzedék nemzetpolitikai szemléjének 2. száma a napokban hagyta el a nyomdát az eddig megszokott gazdag és változatos tartalommal. A lap évi előfizetési ára 150 lei, megrendelhető a kiadóhivatalnál: Cluj—Kolozsvár, Str. Cogălniceanu 7.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Vața de Jos (Alváca)

kónes és szénsavas högyógyfürdő

Szenzációs gyógyítás: csusz, rheuma, köszvény, ischias, lobbosodás, aranyer, viszertágulás és különböző női bajoknál

Ardeal legolcsóbb gyógyfürdője!

50%

vasuti kedvezmény Aradtól

Teljes napi penzio: reggeli, ebéd, vacsora, ital és

Villanyvilágítás. Elsőrangú konyha. — Állandó zene, tánc.

tenisz, meleg uszoda, kiránduló helyek. — Orvosi ellenőrzés — Vonatok

a fürdők parkjánál állanak meg. Prospektust szivesen küld az igazgatóság

VESZEK

ÉLŐ NYULAT

Hálót és fogómestert rendelkezésre bocsátok.

A szerződés megkötésére személyesen eljövök.

Ajánlatok a mennyiség megjelölésével a következő címre intézendők:

KLEIN KORNÉL, Bratislava,
Csehszlovákia, Hlavné nádražie. 3794

KOZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Három árutőzsde értekezlete Aradon

Allandó szakértő-bizottságot küldenek Constanțara az export céljaira eladott buza minőségének megállapítása végett

Hétfő délután értekezletet tartottak az aradi Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében a Timișoara—temesvári, az Oradea—nagyváradai és az aradi árutőzsdék kiküldöttjei. Az ülésen a transilvániai gabonakereskedők és az ókirályságbeli exportőrök között felmerült nézeteltérés elintézését tárgyalták meg. A legutóbb kiküldött bizottság jelentése alapján elhatározták, hogy augusztus elsejétől állandó bizottságot létesítenek Constanța. Ennek a bizottságnak az lesz a feladata, hogy a constantai kikötőben Transilvániából érkezett gabonaneműek mennyiségét és minőségét megállapítja, illetve arra ügyeljen, hogy a mennyiségi és minőségi átadás rendben történjen. Ezt az teszi szükségessé, hogy az utóbbi időben az ókirályságbeli exportőrök, akik Transilvániából vásároltak gabonát, különböző kifogásokkal éltek.

Az említett bizottság vezetője Perlesz Timișoara—temesvári közvetítő lesz, míg egyik tagját az Oradea—nagyváradai kereskedők küldik ki. A beérkezett gabonamennyiségek felülvizsgálása az exportőrök bevonásával történik. Abban az esetben, ha a bizottság tagjai nem tudnának megegyezni, akkor a constantai tőzsde küld ki elnököt és ennek szava

lesz döntő. A bizottság határozatai mindkét félre kötelező erővel bírnak.

Ez a megoldás rendkívül előnyös, főképpen a transilvániai gabonakereskedők szempontjából, akik így módon egész sereg költségtől szabadulnak meg. Az eddigi kifogások ugyanis nagy károkat jelentettek a kereskedők részére. Az említett bizottság szolgálatait csak akkor lehet igénybe venni, ha az eladó ezt a szándékát bejelenti az aradi, a Timișoara—temesvári, vagy az Oradea—nagyváradai tőzsdénél. A tőzsdék minden 10 tonnás vagon után 100 lei illetéket szednek az eladótól a bizottság költségeinek fedezésére. Az eladó az áru berakásakor köteles értesíteni a három említett tőzsde valamelyikét a szállításról, be kell fizetnie a 100 lei illetéket és ennek megtörténte után a tőzsde értesíti a constantai bizottságot a fuvarlevél számáról, valamint a berakási állomásról.

Értesülésünk szerint az új megoldás anynyira a közmegegyezéssel találkozott, hogy a Timiș—temesmegyei falusi gabonakereskedők közölték a nagykereskedőkkel, hogy hajlandók a vagononkénti száz leies költség felét magukra vállalni.

Tizenegyezer vagon buza kivitelére adtak engedélyt

A központi buzaértékesítő bizottság ülést tartott, amelyen 21 buzakiviteli kérvényt hagyott jóvá. A kérvényekben foglalt mennyiség eléri a 11 ezer vagon. A legjelentősebb kivitel a Dreyfus-cég bonyolítja le, amely ezer vagon buza kivitelére kapott engedélyt.

Kivitelre 74—75 kilogrammos buza kerül, 3—10 százalék idegenanyaggal. A szállításkor szeptember végéig le kell bonyolítani.

Engedélyt adott a buzaértékesítő bizott-

ság a Prohászka-malomnak 100 vagon liszt Franciaországba való kivitelére. Ennek ellenértékét teljes egészében nemes devizákban fizetik ki.

Az ülésen Negura szövetkezeti miniszter felszólította az exportőröket, hogy a gyenge devizákkal rendelkező országokba is szállítsanak búzát, annál is inkább, mert augusztus elseje után egyes államokkal, így Belgiummal és Hollandiával megszüntetik a clearing-megállapodásokat.

Számos időszerű kérdést tárgyalt le a Fűszerkiskereskedők Szindikátusa választmánya

A szállásügyi törvény végrehajtása, az érték-vámok, az üzleti könyvek, a kereskedői nyugdíj-intézet és a kereskedői foglalkozás új szabályozása a választmányi ülés napirendjén

Vasárnap délelőtt Engel Gyula elnökle alatt választmányi ülést tartott az Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusa. Az ülésen számos időszerű kérdést vitattak meg és — büntetések elkerülése végett — különböző hatósági intézkedésekre hívták fel a kereskedők figyelmét.

Beszámoltak többek között arról, hogy a pénzügyi hatóságok szigorú módon ellenőrzik a szállásügyi törvény végrehajtását. Ennek értelmében tudvalevőleg

csak borecetét szabad forgalomba hozni és ezt is csak zárt palackban.

A még raktáron marad régi fa-ecetet sem lehet eladni. Egyes ecetgyárak megkísérelték ennek árusítását, de azokat a kereskedőket, akik ezt forgalomba hozták, megbüntették. A törvény értelmében azokat, akik fa-ecetet árulnak vagy pedig borecetét kimérve árusítanak, minimálisan tízezer lej birsággal sújtják. Ezért a szindikátus vezetősége felhívja a kereskedőket a szállásügyi törvény intézkedéseinek szem előtt való tartására.

Felszólalások hangzottak el arról, hogy egyes háziasszonyok még nem tudják, hogy miképpen kell használni a borecetét. Engel

Gyula elnök ezzel kapcsolatban felolvasta az Acetum ecetgyár levelét, amelyben ez részletes tájékoztatást közöl a természetes színű borecet használatáról és megemlíti, hogy uborka eltevésnél a vízzel vegyített borecetet előzetesen fel kell főzni.

Szöbakerült a városi értékvámok kérdése is és több kereskedő panaszt emelt azok túlméretezettsége, valamint behajtási módja miatt. Megemlítették, hogy például egy zsák korpa után, amelyen a kereskedő mindössze 10 leit keres, 5 lei értékvámot kell fizetni.

Az elnökség közölte, hogy a kereskedelemügyi miniszter rendelete értelmében a kiskereskedők szeptember 9-ig határidőt kaptak üzleti könyveik felfektetésére, vagyis eddig az időpontig nem kötelesek üzleti könyveket vezetni. Ugyanakkor azonban a nemzeti repülésügyi alap központi bizottsága megkívánja a kiskereskedőktől is a könyvvezetést és a közelmúlt napokban több helyen jegyzőkönyvet vettek fel a repülőbélyeg ellenőrök olyan kiskereskedők ellen, akik nem vezettek üzleti könyvet. A szindikátus vezetősége ezért figyelmeztette tagjait, hogy a bonyodalmak elkerülése végett helyes, ha minél előbb felfektetik üzleti könyveiket.

Szóba került ezután a kereskedők nyugdíjintézetének megalapítása. Mint ismeretes a kormány már a legközelebbi jövőben meg akarja valósítani a kereskedők nyugdíjbiztosítását. A fűszerkiskereskedők örömmel fogadják ezt a tervet és mindössze azt kérik, hogy a kereskedői nyugdíjpénztár autonóm intézményként működjön.

Azzal a tervvel kapcsolatban, hogy a kereskedői foglalkozást képesítéshez kössék, a fűszerkiskereskedők arra az álláspontra helyezkedtek, hogy ez

csak abban az esetben lehet üdvös, ha a szerzett jogokat és az özvegyi jogokat tiszteletben tartják

és a képesítés feltételeinek csak azok kell, hogy megfeleljenek, akik az új törvény életbeléptése után lépnek a kereskedői pályára.

Kétféle statisztika következtében nézeteltérés keletkezett a kereskedelemügyi miniszterium és a Banca Națională között

A harmadik évnegyed behozatali keretének megállapítása körül nézeteltérések merültek fel a Banca Națională és a kereskedelemügyi miniszterium között. Két tekintélyes bucurești-i közgazdasági lap, az Argus és a Prezentul részletesen beszámol ezekről a nézeteltérésekről, amelyek az idézett elő, hogy a Jegybank és a kereskedelemügyi miniszterium kimutatásai között különbségek mutatkoznak.

A behozatali keretet tudvalevőleg mindig az előző negyed kivitele alapján állapítják meg. A Banca Națională statisztikája szerint ezen az alapon 4 milliárd 130 millió leies behozatali keretet lehetett megállapítani, míg a kereskedelemügyi miniszterium kimutatása 5 milliárd 100 millió leies keret megállapítására nyújtott módot. Tekintettel arra, hogy a behozatali keret hivatalos megállapítása a miniszterium hatáskörébe tartozik, az utóbbi adatot vették figyelembe. A különbség a két adat között megközelíti az egymilliárd leit.

A behozatali engedélyek transzfer-látta-mozását a Banca Națională végzi el. Enélkül a behozatali engedélyeket kiadni nem lehet. Abban az esetben, ha a kereskedelemügyi miniszterium 5 milliárd lei értékben ad ki behozatali engedélyeket, könnyen megtörténhetik, hogy a Banca Națională a 4 milliárdon felüli összegéknél már nem adja meg a transzfer-látta-mozást, amely nélküli viszont a behozott áruk kifizetése nem eszközölhető. Constantinescu bankkormányzó jelenleg szabadságon van és ezért távollétében döntést az ügyben nem lehet hozni.

Egyelőre a kereskedelemügyi miniszterium közleményt adott ki, amelyben cáfolja a nézeteltérés híreit. Valószínű azonban, hogy az ügy elintézése ténylegesen nem ezzel a közleménnyel, hanem a bankkormányzóval lefolytatandó tárgyalásokon intéződik majd el.

SPORT KÖZLÖNY

Továbbra is a Gloria vezet a törpebajnokságban

A törpe-bajnokság negyedik fordulója az előzőkhöz hasonlóan, szép, nívós mérkőzéseket hozott és a Gloria továbbra is megtartotta vezetőhelyét. A Gloria mellett az AMEFA, CAA és USA győztek a vasárnapi mérkőzések során, a Tricolor pedig a Hakoahval, az Unirea meg a Transilvaniával megosztotta a pontokat. A CAA—Olimpia-meccs óvás alatt áll, lehetséges, hogy még e hét folyamán megismétlik. A bajnoki tabella a negyedik forduló után így fest:

1. Gloria	4	3	1	—	5	1	7
2. CAA	4	3	—	1	16	5	6
3. AMEFA	4	2	2	—	9	1	6
4. Transilvania	4	2	2	—	9	4	6
5. Hakoah	4	2	1	1	8	3	5
6. Unirea	4	2	1	1	11	5	5
7. Tricolor	4	1	3	—	11	6	5
8. SGA	4	1	2	1	10	7	4
9. Olimpia-PTT	4	1	—	3	7	10	2
10. USA	4	1	—	3	10	17	2
11. Intelegerea	4	—	—	4	2	19	—
12. Juventus	4	—	—	4	—	20	—

Beszámolóinkat a következőkben adjuk az egyes meccsekről:

Tricolor—Hakoah 1:1 (1:0). Szép és élvezetes játék után végződött düntetlenül a két csapat találkozása. A Tricolor gólját Seres, a Hakoahét 11-esből Petrila szerezte, Bíró Luțai.

Unirea—Transilvania 1:1 (1:0). A két jóképességű együttes mérkőzésén egyenlő ellenfelek küzdöttek. Baogh az Unirea, Horváth a Transilvania góllövője, Bíró Musca.

Gloria—SGA 1:0 (1:0). A Gloria csak óriási küzdelem után szerezte meg a bajnoki pontokat. A meccs egyetlen gólját Jivolu szerezte, Bíró Milancovici.

CAA—Olimpia-PTT 4:1 (1:0). Iramos játék után megérdemelten győzött a CAA Régner IV. (2). Beracka és Kotroczó góljaival, míg az Olimpia góját Hegybéli lötte, Bíró Mara.

AMEFA—Juventus 3:0 (1:0). A Juventus kemény ellenállás után adta meg magát. A gólokon Minya, Rékási és Oxenfeld osztozkodtak. A meccset Barbu vezette.

USA—Intelegerea 5:0 (3:0). Az USA jó csatárjátékkal győzött. Góllövők: Simandan (2), Kovács (2) és Fekete. Játékvezető: Cio-sescu.

Piso Liane és Albert János nyerték a CAA meghívásos teniszversenyét

Pompás küzdelmeket hoztak a döntők

A CAA oldboys-ünnepségével kapcsolatosan megrendezett nagyszabású meghívásos teniszverseny az egyesülethez méltó pompás keretek között került lebonyolításra és olyan felejthetetlenül szép versenyt hozott, amelyhez hasonló már régen nem volt Aradon. A verseny női- és férfi egyesből állt és a hölgyek közül tizen, a férfiak versenyében pedig tizenketten álltak starthoz Arad legjobbjai közül. Kedves meglepetésként hatott a Timișoara—temesvári ILSA teniszeseinek figyelme, akik kéttagú delegációval képviseltették magukat a CAA versenyen és selyemzástól nyújtottak át a jubilálás klubnak.

A verseny részletes, teljes eredménylistája a következő:

Női-egyes: I. forduló: Hönigné (Hellas)—Velti Erna (RPA) 6:3, 8:6, Kelemen Gizi (CAA)—Eftimiuné (Gloria) 6:4, 6:2, Irgl Izabella—Bockné (Hellas) 6:3, 6:1, Weichelt Paula (CAA)—Salaczné (Gloria) 6:1, 2:6, 6:2. II. forduló: Piso Liane (RPA)—Hönigné (Hellas) 6:0, 6:0, Rödler Manyi (CAA)—Kelemen Gizi (CAA) 6:2, 5:7, 6:2. Középdöntő: Piso Liane (RPA)—Irgl Izabella (CAA) 6:2, 6:2, Rödler

Manyi (CAA)—Weichelt Paula (CAA) 6:0, 6:3. Döntő: Piso Liane—Rödler Manyi CAA 6:1, 6:3.

A döntőre valóban a két legkiválóbb hölgyversenyző kvalifikálta magát és az erőteljesebben, keményen játszó Piso Liane megérdemelten nyerte a versenyt. Kitűnően játszottak még Kelemen, Irgl, Hönigné és Weichelt.

OLLA GUMMI
„OLLA” Gummi minőségileg utánózatlan
Néhány évtized óta az egész világ egészségét
ővja. Orvosiilag ajánlva.

Férfi-egyes: I. forduló: Kristyóry Gábor (CAA)—Klein Miklós (Hellas) 6:3, 6:2, Bánhidy Sándor (CAA)—Tomi Livius (Aradul) 6:1, 6:2, Margittay Hugó dr. (CAA)—Singer Lipót (RPA) 6:2, 6:2, Deme Lajos (CAA)—Micola Ludovic (Aradu) w. o. II. forduló: Farkas Sándor (Hellas)—Kristyóry Gábor (CAA) 6:2, 6:4, Crăznic Eugen dr. (Gloria)—Bánhidy Sándor (CAA) 6:0, 6:2, Tereanu Remus (Gloria)—Margittay Hugó dr. (CAA) 6:0, 6:4, Albert János (RPA)—Deme Lajos (CAA) 6:2, 6:0. Középdöntő: Farkas Sándor (Hellas)—Crăznic Eugen dr. (Gloria) 7:5, 6:3, Albert János (RPA)—Tereanu Remus (Gloria) 6:2, 4:6, 6:2.

Döntő: Albert János RPA—Farkas Sándor Hellas 2:6, 7:5, 2:6, 6:2, 6:2.

A két nagyszerű játékos két és félórás pompás küzdelmet vívott, amely már egész sötétségben ért véget. Farkas a negyedik szettben gyengélkedett, végeredményében Albert győznie megérdemelt volt. Pompásan játszottak még Crăznic dr., Margittay dr., Tereanu és Kristyóry.

A szakzerű, gyorsanperdülő, kifogástalan rendezés Rödler Géza és Limbeck Jenő szakosztályvezetők érdeme, akiket nemcsak a precíz rendezésért, hanem a verseny létrehozásáért is a legteljesebb dicséret illeti meg.

O Obitz Gábor a Chinezul-ILSA új tréneré. Obitz Gábort, az FTC egykori válogatott fedezetjátékosát leszerződtette a Chinezul-ILSA trénernek. Obitz neve az aradi közönség előtt sem ismeretlen, miután egy idényen át Aradon is folytatott edzői tevékenységet. Leszerződtetése nagy nyeresége a Chinezul-ILSA-nak.

FÉNYKÉPEK
PERUTZ filmekkel
és LEMEZEKKEL

Perutz

Havaletz Péter megjavította az országos diszkoszvető-rekordot

Cluj—Kolozsvár. A CA Cluj rendezésében bonyolította le az atlétikai szövetség válogató versenyét, amelyen több új rekord született, de legkiválóbb az aradi származású Havaletz Péternek a diszkoszvetésben elért nagyszerű teljesítménye. A rekordok egyébként a következők:

Diszkoszvetés: Havaletz Péter (Metropola) 4757 cm., 110 méteres gátfutás: Maesciuk (Dragoș Vodă) 15.9 mp., kalapácsvetés: Katona (CS Recea—Temesrékás) 4257 cm., 400 méteres gátfutás: Krupka (Esta Sun) 58.1 mp.

O Eredmények az ország minden részéből: imișoara—Temesvár: CAMT—Ripensia 4:1 (2:1). Melegítés: Chinezul-ILSA—Rapid 12:2 (2:1), Galvani—Freidorf 3:1 (1:1), Progresul—CFR 3:3 (2:1). Oradea—Nagyvárad: Stăruința—CAO vegyes 6:1 (2:1). Satu-Mare—Szatmár: Barkochba—Maramures 3:2 (2:2). Baia-mare—Nagybánya: Aurum—Phoenix vegyes 2:0 (2:0).

O Tizenegy csapattal startol az elsőosztályu bajnokság. Ferdinand Gheorghe, az alkerületi sportszövetségi főtitkár munkatársunk előtt kijelentette, hogy az elsőosztályu bajnokság ezévből tizenegy csapattal startol éppúgy, mint az elmúlt esztendőben. Miután az USA nem került a C) ligába, az USA is a kerületi bajnokságért játszik, a második osztályu bajnok Titanus pedig, amely a selejtezők során legyőzte a Juventus, szintén felkerül ellenfele helyére. Ilyenformán az őszi idényben 11 csapat startol az elsőosztályban. A sorsolásra, mint azt megírtuk, augusztus 3-án kerül sor.

O Két ifjúsági atlétikai rekord a kerületi bajnokságban. Timișoara—Temesváron került lebonyolításra a kerületi ifjúsági atlétikai bajnokság, amelyen két új rekord született: Tóth (UDR) 4057 cm.-re javította az ifjúsági diszkoszvető rekordot, a 110 méteres gátfutásban pedig Györi (UDR) 16.6 mp.-es rekordjával nyert.

O A Sportul Studentesc a másik B) ligás bajnok. A B) divízió keleti csoportjában vasárnap játszották le az utolsó meccset, amelyen a Sportul Studentesc csapata 1:0 (1:0) arányban győzte le a Sporting együttesét és ezzel pontjait 36-ra szaporítottak. A Sportul Studentesc ilyenformán megnyerte a B) liga keleti csoportjának bajnokságát és a Phoenix mellett bekerül az A) divízióba.

CARMEN-SYLVA (MOVILA)

Grand Hotel Movila és Hotelul Băilor

Nyitva június 1-től szeptember 30-ig.

Komfortos szobák, tolyóvizzel, pensioval vagy anélkül,

Meleg iszapfürdő kurák 3.800 leitől

beleértve a teljes pensiot, orvosi vizsgálatokkal, fürdővel és összes taxákkal.

Prospektusok és ingyenes információk, szobarendelések eszközölhetők az „Europa” Organizatiia Română de Voiaj și Turism összes ügynökségeinél, valamint a szállodák igazgatóságainál. Interurban telefon: 20. Carmen-Sylva.

Organizația Națională Română de Voiaj și Turism

„EUROPA”

Központ: București, Str. Doamnei No. 1.
Telefon: 3.95—72

ajánlja Önnek rendkívül előnyös áron és utólérhetetlen feltételek mellett teljes pauszakurákat a következő túrdőhelyeken:

CARMEN-SYLVA-MOVILA
a Hotel Movila și Hotelul Băilor szállodákban

TECHIRGIOL
a Stefania villában.

SOVATA
összkomfortos szállodákban vagy villákban.

TUȘNAD
tetszés szerinti villában.

BUZIAS
Grand Hotelban stb.

Információk, ingyenes prospektusok, valamint jelentéshozások eszközölhetők az

„EUROPA”
Organizația Română de Voiaj și Turism összes ügynökségeinél.

Háromgólos előnyre tett szert Bécsben az Austria a Ferencvárossal szemben

Bécs. Közel 30.000 néző jelenlétében bonyolították le a bécsi stadionban a Középeurópai Kupa első idej középöntőjét, amelyen az otthonában játszó csapat, amely a helyzeteket jobban ki tudta használni, a mezőnyben egyenrangú ellenfelet győzött le. A két csapat Wütrich svájci bíró sipjelére így állt fel:

Austria: Zöhner—Andritz, Sesta—Adamk, Mock, Nausch—Riegler, Stroh, Sindelar, Jerusalem, Neumer. **Ferencváros:** Háda—Tátrai, Korányi—Hámori, Sárosi dr., Lázár—Biró, Kiss, Polgár, Toldi Gyetvay.

A bécsi csapat kezdi a játékot és már a 15. p. eredményt is ér el: Riegler beadását Sindelar kapja, a centertől Sárosi lábán át Jerusalem elé kerül a labda és a balösszekötő védhetetlenül lö a balsarokba (1:0). A Ferencváros rákapcsol, jól kombinálnak a csatárok, de eredményt elérni nem tudnak. Az Austria kevesebbet támad, de sokkal veszélyesebben és a 39. p. újabb gólt is szerez: Nausch—Mock—Sindelar—Stroh a labda utja és Stroh 8 méterről védhetetlenül góloz (2:0).

Szünet után a 4. p. Andritz hendsze miatt 11-es a bécsiek ellen, amelyet Sárosi dr. értékesít (2:1). Az Austria két gyors góllal válaszol és a 13. p. Jerusalem küldi hálóba a labdát (3:1), a 17. p. pedig Sindelar 20 méteres bombával, amely a felső sarokban akad meg, szerzi meg a meccs utolsó gólját (4:1). A játék hátralévő részében az Austria egy lesgólt ér el, az eredmény azonban már nem változik. Az Austria tehát háromgólos előnnyel startol a vasárnapi budapesti mérkőzésen.

O Somogyi Klári nagyszerű győzelme a női párosban. Somogyi Klári Rugonyi kisasszonnyal egy párban az olasz nemzetközi teniszversenyen 3:6, 6:3, 6:3 arányban legyőzte a német Zehden, Sander párost.

O USA—Intelegerea 3:1 (1:0). Barátságos mérkőzés az Intelegerea-pályán, amelyet az USA nyert meg. Szívós gólját Seress egyenlített, majd Ökrös és Szívós góljaival nyert a kerületi bajnok. Bíró: Varga. Ezt megelőzően a két egyesület ifjúsági csapatai meccselnek és itt is az USA győzött 2:1 (2:0) arányban.

O Az AMEFA újszerű versenye. Érdekes ötletet valósított meg az aradi AMEFA, hogy táborát növelje. A klub vezetősége taggyűjtőversenyt írt ki, amelynek feltételei szerint azok, akik egy hónap alatt a legtöbb tagot szerzik az AMEFA-nak, jutalomban részesülnek. A kitűzött versenydíjak a következők: I. díj nyertese az AMEFA—Rapid F. C. Bucurestiben lejátszásra kerülő mérkőzését végignézi és a piros-feketék vendége az egész uton, vagy egy 12 személyes étkező-készlet. A II. díj vendéglátás egy Cluj—kolozsvári mérkőzésre, vagy egy vég vászon. A III. díj vendéglátás egy Oradea—nagyvárad mérkőzésre, vagy egy íróasztal-készlet. A IV. díj vendéglátás egy Timişoara—temesvári mérkőzésre, vagy tíz darab tribünjegy. Ezekon kívül még több kisebb, de szintén értékes díj kerül kiosztásra a többi nyerők között. A taggyűjtés startja augusztus elseje és finise szeptember elseje. Már eddig számos nevezés történt az újszerű és érdekes versenyre.

O Magyarország—Ausztria 73:54. Szolnokon mérköztek a két ország atlétái és a magyarok legyőzték az osztrákokat. A versenyen mérsékelt eredmények voltak, a legjobb eredményt az osztrák Leban érte el 1500 méteren, aki 3 p. 57.8 mp.-el osztrák rekordot javított.

NYARALÁSI KÖZLÖNY

A rossz időjárás országszerte csökkentő hatást gyakorolt fürdőink forgalmára. Igen sokan halasztották ugyanis el miatta nyaralásukat. A múlt hét statisztikája ezzel szemben határozott javulást mutat a külföldi akciók, különösen a párisi kirándulások tekintetében, amely az előző hónap folyamán nehezen indult. Az utazási irodák „Időjárásjelentése” az elmúlt hét folyamán határozottan jó volt. Nem veszítettek az esős idő miatt a fürdők sem. Joggal remélhetik, hogy a most következő heteket bőségesen kihasználja az addig elég szépen jelentkező közönség.

Az Europa Utazási és Menetjegyiroda összes fiókjai nagy forgalmat bonyolítanak le az idén. Észteendő során kiépített kitűnő organizáció működik ennél az intézménynél a közönség hasznára és kényelmére. Nagyon beváltak az Európa olcsó és tökéletes, ugynevezett pausálkurái. A Fekete-tenger partján: Carmen Sylva-n és Techirgiol-on, továbbá Tusnadon, Sovatan, Buziason ma már mindenki az Europa-szelvényekkel nyaral. Remek rendszer, a közönségnek olcsó pénzen minden kényelmét megadja. A nyaralni induló közönség megvásárolja a szelvényeket az Europa-irodáknál és tovább semmi gondja. Jó szállója, kitűnő ellátása, fürdője, orvosi kezelése biztosítva van. Ami a fürdőszezonban nagyon fontos, a borralaló problémája is el van intézve. A legtökéletesebb svájci rendszer alakult ki már az Europa organizációjában.

A párisi utazásokat is remekül bonyolítja le az Europa. Olcsó pénzért jót adni, ezt a problémát itt is megoldotta ez a kitűnő utazási szervezet. Tanácsoljuk: mielőtt nyaralni indul, kérjen Europa-prospektust.

A Baia Felix-fürdő közönsége „meg sem mozdult” az elmúlt héten tartó hideg időjárás idején. Ja, kérem, ez nem luxus (az ellátás luxussal) — ide gyógyulni jönnek. „Komoly szándéku” közönség ez...

Bucurestinek használt a rossz időjárás. A tengerpartra induló vendégek megrekedtek a fővárosban. És persze — mindenki megnézte, meghallgatta meghallgatta Lipinskayát a Lafayetben. Mert most, amióta ott énekel: Bucurestiben lenni és Lipinskayát nem látni — lehetetlen...

Az Erdész Utazási Iroda az individuális igényű utasoknak az intézménye. Erdész mérnök először Bucuresti legjobb közönségét hódította meg esztendő sikeres munkájával és most már az ardeali jó közönség is csatlakozik szép számmal az előkelő nivón tartott rendezvényeihez. A párisi utazásai, a különböző tengeri utazásai — mind-megannyi tökéletes sikert jelentenek az utazási irodának és felejthetetlen emléket az utasoknak. Ha egy-egy utazás programját gondosan átolvassa valaki, már abból is kedvet kap egy Erdész-rendszerű utra. Aki kíváncsi, kérjen programot: Birou de Voyage Ing. Erdes Bucuresti, Calea Victoriei No. 168.

Baia Baita — régi magyar nevén Kéző-fürdő — ezidén nagyon felkapott hely. Valsósággal felfedezték ezt a szép kis fürdőhelyet Cluj—Kolozsvár közelében. Kitűnő kénes gyógyvize van és ami szintén nagyon fontos — remek ellátás már napi 135 leiert.

Még egy párisi utazás hirdménye jelent meg: a Dácia Menetjegyiroda Oradea—nagyvárad rendezvénye. A Dácia nálunk először rendezte annakidején a kollektív utazásokat, azóta is mindig elől jár a siker tekintetében. A Dácia minden héten csoportos utazásokat indít. Egyénekenként is lehet indulni bármikor és azzal a jó tudattal, hogy Párisban a Dácia egyetlen utasát is várja az érkezőnél a cég megbízottja. Okvetlenül kérjen prospektust: Dácia Menetjegyiroda, Oradea—Nagyvárad. A prospektus elárulja, hogyan lehet

megoldani a kérdést. Kollektív ár, egyéni kényelem...

A Cluj—kolozsvári dr. Lengyel-szanatórium ról kell hirdetni ebben a rovatban. Orvosok, laikusok egyaránt elragadtatással beszélnek az új dr. Lengyel-szanatóriumról, amely e hó végén nyílik meg. Pazar berendezés, a modern gyógyászat minden kellékével felszerelve.

Széttepte a merénylőt a felrobbant bomba Varsóban Kocz lengyel pártvezért akartak elpusztítani politikai ellenfelei

Varsóból jelentik: Az elmúlt éjszaka negyed 11 órakor olyan bombamerénylet történt Varsó közelében, mely az egész lengyel köztársaság politikai életét és közvéleményét a legnagyobb izgalomban tartja.

Ismeretes, hogy néhány hónappal ezelőtt Kocz ezredes új politikai pártot alapított Lengyelországban. Az ugynevezett Lengyel Nemzeti Egyesülés pártját, melynek céljával a nemzeti erők összefogását tűzte ki. Azóta Kocz ezredes és pártja a politikai ténykedés terére lépett és természetesen voltak a pártnak meglehetősen nagy számban ellenfelei is.

Tegnap este a mondott órában ennek az ellenségeskedésnek rendkívül súlyos következményekkel járható jelene játszódtott le: Az ezredes varsóköri villájának kapujában bombát akartak elhelyezni, mely ha nem is járt a célzott eredménnyel, mindenesetre tragikus áldozatot követelt. Az ismeretlen merénylő eddig még kiderítetlen módon belopózott az ezredes villájába, amelynek kapujában a bombát el akarta helyezni. Mielőtt azonban a bombát elhelyezte volna, az felrobbant és darabokra tépte a merénylőt meg kíséretét. A merénylő darabokra tépett holtteste teljességgel felismerhetetlen és így lehetetlen volt eddig személyazonosságát megállapítani.

A lengyel belügyminiszter és Varsó rendőrfőnöke azonnal a tett színhelyére utaztak, hogy ott a legerélyesebb nyomozást személyesen ellenőrizzék.

A HAPAG kilencven éve.

A nagy jubileumi szórakozási utak programja:

HAPAG-utazás Norvégiába, Skóciába és Angliába a „Rollanoce” luxuszóssal szeptember 2—15.

Utiköltség 11.000.— leitől felfelé!

Tanulmány- és szórakozási utak az Egyesült-Államokba minden árfokozatban és időtartamban. Utrakelni bármikor lehet. Az árak a Banca Nationala kurzusán számíttatnak.

Felvilágosítások, jelentkezések:

Hamburg-Amerika Linie

S. A. R.

képviselőténél:

Künstler A.

Vízum- és utazási irodája

Arad, Bulev. Regina Maria 24. Telef. 1086.

„BARONIA” kerékpár

Az 1937-ik év vezető márkája.

A német munkateljesítmény tökélye!

Gyönyörű szép, dupán chromozott gyűrűs csapágyas kerékpár — A német kerékpárpár gyöngye.

Egyesíti az összes márkakerékpárok előnyeit.

Mindenkinek meg kell nézni ezt a kerékpárt!

Szenzációsan olcsó árak! Blönyös részletfizetés! Arjegyzők kívánatra díjtalanul, 8392

HAMMER ZSIGMOND és FIA

Arad, Bu. Reg. Ferdinand No. 27.

Csecsemővé fiatalodott egy 61 éves asszony

Csodálatos amerikai történet, melynek titkát a leghíresebb orvosok kutatják

Newyorkból jelentik: Az amerikai Richmond városban lepergett csodálatos történetnek aligha adhatnánk hitelt, ha nem maga dr. Beverley Randolph Tucker, a richmondi ideggyógyászati klinika híres főorvosa számolna be róla a „Virginia Medical Monthly” című orvosi szaklapban. Egy asszony, akit az orvos természetesen nem nevez meg, hatvanéves korában került a klinikára, de szellemileg egy hat-hét éves leánnyal volt egyszinten. Ami pedig ezután történt az orvosok szemelátára, az egészen úgy játszódtott le, mintha egy filmet visszafelé forgatnának. Dr. Tucker magyarázatot is keres a különös tragédiára. Az asszony vagyos családból származott és már gyermekkorában nagyon elkényeztettek. Ugyanolyan bánásmódban részesült asszonykorában is. Férje, magasrangú köztisztviselő, minden felelősségtől és gondtól óvta, még vásárolnia sem kellett egyedül. A legsodálatosabb, hogy az asszonynak tetszett ez az önállósága.

Amikor a férje meghalt, az asszonyra, akinek egyébként három felnőtt gyermeke volt, átmenet nélkül súlyos gondok szakadtak. Ez a súlyos lelki válság roppantotta össze lelki egyensúlyát. Ugy kezdődött a dolog, hogy az őszhajú asszony fiatalosan kezdett viselkedni és ez a folyamatosan egészen feltűnő formákat öltött.

Mikor a klinikára került, már csak akadovva tudott olvasni és egész nap a hintaszékben ült, majd gyermekjátékokat követelt. Beszéde is gyerekessé változott és csak kicsinyek társaságában érezte jól magát. Nemsokára már csak négykézláb mászkált, alig egy-két szót kiáltott és etetni kellett. Utóbb csak folyékony táplálékot fogadott el, majd egész nap feküdt, ugyanolyan helyzetben, mint a csecsemők. A lélegzétvétele is megváltozott, néhány heti fekvés után pedig meghalt, testileg 61 éves korában, lelkileg egy újszülöttnak megfelelő állapotban. Megfigyelésének tartama alatt az orvosok minden elképzelhető eljárással megpróbál-

NYARALJON BUDAPESTEN

gyógyfürdők fővárosában

Hévírtások, szabadfürdők, páratlan fekvés. — Elsőrendű gyógykezelés. Nagyvilági élet és szórakozási lehetőség. Kedvezményes utazás, díjmentes vizum, 3 HETES PAUSÁLKURÁK.

Leiben fizethetők az

„EUROPA”

Román Nemzeti Utazási és Idegenforgalmi vállalat összes irodáiban.

Aradon: „EUROPA” Bul. Reg. Maria 10. (Sándor könyvkereskedés)

kotak, de — mint Tucker megírja — még a hipnotikus kísérletek sem voltak rá semmi hatással.

APRÓ HIRDETÉSEK.

LEVELEZÉS

„30—40” jelű levelet kérem átvenni a fiókiadóból. 3788

Független urinő, 45—50 éves abszolút korrekt uriember érdeklődik ismeretségi keresi, kívül szabadidejét kellemesen eltölthetné. Levelet „Pajtás” jelűvel a kiadóhivatal közvetíti. 3798

HÁZASSÁG

Független, csinos, 26 éves művelt urinő, hárommillió készpénz, emeletes bérház hozománnyal férjhezmenne. Br-deklódónak araképet megküldi. Bizony Ferenc házasságközvetítő irodája Timișoara. 3795

ALKALMAZÁS

Szakácsnőt, jó bizonyítványokkal, 40 éven alulit keres uri ház. Cim a kiadóban.

Önállóan dolgozó masamódeányt felvessz aradi elsőrangú szalon. Cim a kiadóban. 3717

AUGUSZTUS elsejére keresek mindenes szobaleányt. Cim a kiadóban. 3727

Kinderfreulein mit Praxis und guten Zeugnissen wird zu einem 1 1/2 Jährigen Kinde für 1. oder 15. August mit schöner Belohnung gesucht. Adresse: Kleinmann Timișoara, Str. Petre Carp 7. 8747

Üvegszakmából nőtlen fiatallembert

üvegátnézőnek

keres a Padure-i Üvegyár

Ajánlatokat: Oradea, Str. Avram Iancu 8. címre. 3792

LAKÁS

Kiadó a főtéren, irodának is igen alkalmas, különbejárata butorozatlan szoba. Cim a kiadóban. 8199

Három, esetleg kétfőszobás, kerre nyíló emeleti lakás — varrodának is alkalmas — augusztusra kiadó. Piata Imperatul Traian 1. 3768

Elegánsan butorozott ucai, különbejárata szoba tőrdőszoba használatra kiadó. Ugyanott különböző lakberendezés eladó. Cim: Str. Onou 11. 8789

Egy üzlethelyiség 1 szobás lakással és melléknéliséggel, augusztus 1-re kiadó Str. Miron Costin 16. 8790

Törvényszék mellett, muresparti vil-lában, modern I. emeleti 2 szobás lakás minden mellékhelyiséggel, azonnaira vagy későbbre is kiadó. Str. Dumbrava Rosie 27. 3690

VÉTEL ÉS ELADÁS

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ócska butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlásholmit, — Vásárolok lakásban és padlálason heverő bármilyenféle felesleges holmit, lim-lomot stb. Vidékre is megyek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadója, vagy lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra hához jövök. Gojdu-uca 5 Steiner Sándor.

Jókarban levő ebédibutor jutányos aron eladó. Cim a kiadóban. 3741

ZONGORA keresztúros, jó állapotban, feltűnő olcsón eladó Piata A. Iancu 13. I. 3765

Motorkerékpár abszolút új BSA öt-százás sport, új gumikkal, eladó. Rado, Oradea, Paroul Traian 6 Sindicat.

Megvételre kerestetik egy ülő-fürdőkád. Cimeket a kiadóba kérek.

4 osalád méh eladó, Buiac, Strada Mircea Voda No. 40. 3787

EGY ÚJ MODERN kétszokrényes sötét dió-háló eladó. Str. Grigorescu 16—18. 3797

2 drb. öntöttvas fürdőkád eladó. Dr. Werner, Str. Horia 4. sz. 3791

Gyalupadok

asztaloszszerzők, egy körfűrész és egy kukoricadaráló, eladó. Str. Consistorului 42. 3739

Figyelem! Alkalmi nagyvásár a

„TEMPO”-ban

Írógép, hálózobák 4500 leitől, pianók 9000 leitől, kombinált festett szekrény, bel- és kültödi összekötő szőnyegek, varrógépek, antik faosillár, modern ebédli Zalogtárgyak közvetítését a vállunk ő sz- szeköttetésben álló timisoara: zalogházba elvállalunk. Meghosszabbításokat oesón eszközölünk. — Zalogtárgyakra előleget nyújtunk. TEMPO bizományi üzlet, Arad, Fischer Eliz-palota.

INGATLAN

Piata Avram Iancu-terhez egészen közel

magasföldszintes, két uccára szülő ház, 1x5 szoba, elő. tőrdőszobás és 3x1 szoba, korhás lakással, nagy beépíthető területekkel, 600.000 leiert eladó. Megbízott: Kiss Lajos „URANUL” ingatlan-irodája Str. Horia 2. szám. 3796

Eladó ingatlan. A bujaci CFR-állomással szemben sarokterület, 300 négyszögöl, az autóbuzsmegállótól 3 perc, a Neuman-gyár mellett, kitűnő üzlet részére és kereskedelmi célra, áron alul 24.000 leiert természetesen eladó. Érdeklődni az aradi állomás I—II. oszt. jegypénztáránál.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, JULIUS 20.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. majd gyógyászati és háztartási tanácsok. 13.00: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállás. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Utolsó hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.03: Szórakoztató zene gramofonlemezek. 20.25: Rádiógyetem. Cosma Gh. mérnök előadása. 20.45: Alexandru Grouza énekel Dima műveiből. 21.15: Visszaemlékezés Ferdinánd király halálának 10-ik évfordulójára. 21.30: Szimfonikus hangverseny Részletek a 17. és 18. század klasszikus zeneműveiből. (Gramofonlemezek). 22.30: Sport. Hírek. 22.45: A Dumitrescu-fivérek zenekarának szórakoztató zenéje a „Splendid Parc”-ette-remből. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven. 23.55: Utolsó hírek. — Kísérleti adó (212 m.): 21.15: Román zeneszámok. 21.30: Egyetemi közlemények. 21.40: Tudományos előadás. 22: Szórakoztató zene.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Aranycsináló Magyarországon. (Felolvasás). 11.45: Dívatos kézimunkák. (Felolvasás). 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. — 13.05—14.30: Hanglemezek. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.40—15.15: Albert Ferenc hegedül zongorakísérettel. 15.40: Hírek. 17.15: Falusi butorok a városi lakásban. 17.45: Időjelzés. Időjárásjelentés, hírek. 18: Faragó Ibolya zongorázik. 18.30: Fatime férjhez megy. (Arab nász). Megyery Ella előadása. (Hanglemezekkel). 19.05: A Szekesfővárosi Zenekar műsorának közvetítése. 20: Dicsőség. Szép Ernő elbeszélése. 20.30: Szende Ferenc, az Operaház tagja magyar nótákat énekel, kísérő Magyar líra és cigányzenekara.

21.40: Hírek. 22: Vihar Páris felett. Hangdráma. Alexander Dumas regénye nyomán. Utána kb. 23: Időjárásjelentés. 23.05: Delmar Rózi, a brüsszeli Operaház tagja énekel. 23.35: Dorthy Latimer angolnyelvű előadása. 23.50: A rádió szalonzenekara. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára. Budapest II. 19.10—19.40: Magyarok a külföld országútján. Irta Aradi Zsolt. 19.45—21: Hanglemezek. Közben 20.15: Mezőgazdasági félóra. 21.05—21.30: „Nem vagyok a szavak embere”. — 21.35—21.50: A Közép-Európa-Kupamérkőzések. 22.05—23: Szalonzenekar.

SZERDA, JULIUS 21.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. majd gyógyászati és háztartási tanácsok. 13.00: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállás. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: Utolsó hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.03: A Jean Sibiceanu zenekar hangversenye Cristian Vasile és Lya Craciunescu énekszámával. 20.25: Rádiógyetem, Basarabia történelmi nevezetességű helyei. 20.45: Operett-részletek. Gramofonlemezek. RR: 21.20: Vegyes zene gramofonlemezek. RB: 21.20: Zongorahangverseny. Előadja: Sophie Selzmann (Frankfurt.) RR és RB: Emilia Gutianu román dalokat énekel. 22.30: Sport. Hírek. 22.45: A rádió szalonzenekarának hangversenye. D. Teodoru vezényletével. Részletek a következő szerzők műveiből: Geisler, Waldteufel, Leoncavallo, Paschil, Joh. Strauss. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemezek. 8.20: Étrend, közlemények. 11.00: Hírek. 11.20: Regék és babonák a holdról. (Felolvasás.) 11.45: A hold a költészetben. (Felolvasás.) 13.00: Déli harangszó. 13.05: Rella Gabriella, az Operaház tagja énekel zongorakísérettel. 13.45: Hírek. 14.00—15.30: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 14.20: Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 15.40: Hírek. 17.15: Korallhatonyok és korallszigetek. (Felolvasás) 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.00: Kisgyermek a felnőttek közt. 18.30: Tánclémezek. 19.10: A dunántúli magyar népzene a rádióban. (Hanglemezekkel.) 19.45: Melles Béla zenekarának műsora. 20.30: A magyar lengyel evezős mérkőzés. Machán Tibor előadása. 20.45: Don Quijote de la Mancha. Kaland három részben. Irta Cervantes. Utána kb. 21.50: Hírek. 22.10: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 22.55: Időjárásjelentés. 23.00: Ir est, az ir-magyar barátság vonata részvevőinek közreműködésével. Utána kb.22.00: Hírek francia és olasz nyelven. 0.10: Rácz József és cigányzenekara muzsikál. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19.10—20.10: Hanglemezek. 20.15—20.40: A Nemzeti Múzeum vándorlása. 20.45—21.30: Melles Béla zenekarának műsora.

Legújabb jelentéseink:

Világbéke-értekezlet lesz Londonban

Londonból jelentik: Neville Chamberlain miniszterelnöknek a nagyközönség nevében kérvényt juttattak el, amelyet 14 püspök, 37 író, sok képviselő és ügyvéd írt alá. A kérvény arról szól, hogy az angol kormány minél előbb Londonba hívja össze a világértekezletet. Hír szerint a miniszterelnök hajlandónak nyilatkozott arra, hogy öszire összehívja a világbékét megtárgyalandó nemzetközi értekezletet.

A spanyol polgárháboru legnagyobb légi ütközete folyt le Madrid felett

Párisból jelentik: A Havas-ügynökség külön tudósítójának jelentése szerint a nemzetiek Madrid ellen rövid időn belül újabb támadást indítanak. Jague tábornok, a nemzetiek egyik hadtestparancsnoka kijelentette, hogy a madridi csata talán utolsó fejezete lesz a spanyol polgárháborúnak.

Vasárnap zajlott le a madridi harcok felett a polgárháboru egyik legnagyobb légi ütközete. A nemzetiek részéről 100, míg a kormánycsapatok részéről 60 repülőgép vett részt a légiütközetben, amelyben a nemzetiek 18, a kormánycsapatok csak 4 gépet vesztek.

Általános nyelvvizsga lesz a vasutnál

Mindenkinek vizsgáznia kell, aki nem bírja eléggé a román nyelvet

Bucurestiből jelentik: Az államvasutak vezérigazgatósága elrendelte, hogy szeptember hónapban általános román nyelvvizsgát tartanak. A vizsgákon azoknak a tisztviselőknek, iparosoknak, tanoncoknak és munkásoknak kell megjelenniük, akik nem bírják eléggé a román nyelvet, tekintet nélkül arra, hogy hasonló viz-

gát már eredménnyel letettek. Nem kell megjelenni a vizsgán azoknak, akiket már véglegesítettek vagy véglegesítésük folyamatban van. A vizsgákat az egyes kerületek felügyelősegein fogják megtartani és szeptember végéig be fogják fejezni. A vizsgára rendelték nem számíthatnak fel költséget.

Bolivia új elnöke a „dzsungel kalóza” lett

LONDONBÓL jelentik: A Daily Herald jelentése szerint a bolíviai köztársaság új elnöke egy német ember lett, aki a Berlinből támogatott nemzeti szocialista szervezet élén került hatalomra. Az új elnök a 31 éves Busch alezredes, aki a Gran-Chako háborúban szerepelt a „dzsungel kalóza” címet. A háboru

utolsó idejében az alezredes a bolíviai hadsereg vezérkari főnöke lett és a békekötés után politikai pályára lépett, megszervezte a nemzeti szocialista pártot, majd májusban megdöntötte az akkori liberális párt uralmát és José Toro elnök a napokban lemondott. Utána Buscht választották meg a bolíviai köztársaság elnökévé.

Utolsó figyelmeztetést kapott Kína Japántól

Londonból jelentik: A Reuter-iroda sanghaji jelentése szerint délután két órakor nyújtották át a nankingi japán nagykövetségnek a japán ultimátumra adott kínai választ. Ez lényegileg visszautasítja a japán követeléseket, de hangja békületes. Ugyancsak a Reuter-iroda jelenti, hogy Japán a kínai ellenjavaslatot elfogadhatatlannak találja.

Tienszini jelentés szerint Lukocsiánál az elszáncolt kínai csapatok délután öt órakor tüzelni kezdtek a japán előőrsökre és ezzel a tárgyalások megszakítását idézték elő. A helyzet rendkívül súlyos. A japán katonai attasé a kínai hadügyminiszteriumban átnyújtotta az utolsó figyelmeztetést, amelyben azt kéri, hogy a nankingi kormány vonja vissza előbbi hadállásaiába a Hopeibe küldött hadtesteket.

A Domey-ügynökség jelenése szerint mérvadó helyen kijelentették, hogy az északkeleti japán hadsereg kénytelen kedden eljárni, ha a kínai csapatok addig nem szüntetik meg törvényellenes tevékenységüket.

A félhivatalos Domey távirati iroda jelentése szerint a tokiói városi hatóságok elhatározták, hogy megteszik a szükséges intézkedéseket a szükségállapot kihirdetésére a fővárosban, tekintettel az északkeleti helyzetre. A városi hatóságok meg akarják védeni Tokiót minden eshetőségtől.

A tienszini japán helyőrség főhadiszállásán kijelentették, hogy miután a kínai csapatok egyre tüzelnek a japán előőrsökre, a japán haderő kedden visszanyeri cselekvési szabadságát.

Csak a jövő hónapban történik döntés a politikai helyzet felett

Bucurestiből jelentik: Politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak annak a megbeszélésnek, amelyet tegnap folyt le Tătărescu, Inculeț és Franașovici között. Ez alkalommal a miniszterelnök és két minisztere alaposan megtárgyalták a jelenlegi helyzetet és a hozott határozatok megvalósítására nyomban az uralgó hazatérése után kerül sor.

Ezzel kapcsolatban a Lupta azt írja, hogy a liberális kormányzat befejeződéséről elterjedt hírek egyszerű szóbeszéd. A valóság az,

hogy csak Ófelsége külföldi utjáról való visszatérése után döntenek végérvényesen a jövő politikai helyzetet illetően. Addig tehát semmi sem történik.

Itt írjuk meg, hogy Muscel-megye 17 községében vasárnap voltak a községi választások. Az eredmény a következő: Nemzeti-parasztpárt 2231 szavazat, 47 mandátum, liberális-párt 1264 szavazat, 23 mandátum, gogisták 66 szavazat, 1 mandátum és Román Arcvona! 96 szavazat, 1 mandátum.

Kétszáz ezer ember vonult fel Macek horvát parasztpárti vezér előtt

Zágrábból jelentik: Tegnap Macek horvát parasztpárti vezér 58-ik születésnapja alkalmából Zágráb uccáin 200 ezer ember vonult fel a lóháton ülő parasztpárti vezér előtt. A vidékről annak ellenére is, hogy a vasutigazgatóság a tömeges utazást megnehezítette, mégis 50 ezer horvát földműves érkezett. A fővonalon az illegális horvát parasztpárti alakulatok, az ugynevezett földműves védő őrség vonult fel. A parancsnok, Djuka Kemfelja a következő jelentést tette Maceknak:

— Elnök ur, itt áll 17 hadosztály gyalogság, összesen 10,200 ember, 200 kerékpáros, 1000 lovas és néhány száz motorkerékpáros. Mindez az eljövendő horvát hadsereghez tartozik.

A közönség nagy tetszéssel fogadta a felvonulást.

Hamis magyar utleveleket lepleztek le Constanțában

Constanțaból jelentik: A constanțai rendőri hatóságok utlevélhamisítást lepleztek le. A „Dacia” hajó megérkezésekor ugyanis a rendőrség közegeli leigazoltattak két utast, akiknek nevét egyelőre a nyomozás érdekében nem hozzák nyilvánosságra.

A két utas hamisított magyar utlevelekkel utazott

és — mint megállapítást nyert — ezek az utlevelek nem az ő nevükre szóltak. Az utlevelekről hiányzott az országunkon való átutazási vízum.

Duca rendőrfőnök megállapította, hogy a két elfogott utas belföldi és nem állott jogában magyar utlevéllel utazni.

Megkezdődtek Párisban a vivóvilág bajnoksági mérkőzések

Párisból jelentik: Hétfőn kezdtek meg Párisban a vivóvilág bajnokságot a férfi tör és a hölgy tör csapatversenyek előmérkőzéseivel. A magyar férficsapat legyőzte a csehszlovákokat 13:3 arányban, a középdöntőben azonban a németektől 9:7 arányban vereséget szenvedett, az olasz csapattal szemben pedig 3:9 állásnál feladta a versenyt és így kiesett. A magyar hölgycsapat 9:2 arányban megverte a belgákat és a keddi döntőbe került.

Száz ezer pengős kártérítés, mert egy szovjet-tengeralattjáró elsüllyesztette a gabonaszállítmányt

Debrecenből jelentik: Az egyik itteni pénztézet néhány héttel ezelőtt nagyobb gabonakészletet adott el egy svájci cégnek. A gabonát előbb Braiilaba szállították, ott pedig egy olasz kereskedelmi hajóra tették. Az olasz hajót a Dardanel-láknál váratlan baleset érte, mert egy szovjet-rosz tengeralattjáró torpedót lőtt az olasz hajóra és elsüllyesztette azt. A hajó legénysége megmenekült, de a szállítmány odaveszett. A buzarakománya, valamint az olasz gőzös be volt biztosítva. A debreceni banknál most jelentkezett egy liverpooli bankház s közölte, hogy a kárt megtéríti és 100.000 pengős csekket mellékel a közléshez.

Hadianyagokat találtak Iași közelében

Iašiból jelentik: A katonai hatóságokhoz, valamint az állambiztonsági hivatalhoz névtelen feljelentés érkezett, amely közölte, hogy a Sovola és Tutora városrészekben, valamint Vladicani, Bucium és Bolboca községekben több gazdálkodónál nagyobb mennyiségű hadianyag van elrejtve. A feljelentésben megjelölt helyekre a főügyész vezetésével bizottság szállt ki és valóban nagymennyiségű lőszer és egyéb hasonló anyagokat találtak. Megállapítást nyert, hogy ezek a hadianyagok az 1918-ban történt vladiceni-i robbanás alkalmával kerültek a most leleplezett gazdálkodók tulajdonába. Több lefoglalás történt.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
föld.